

Iunie 2020

Nr. 5

EDIȚIE ANIVERSARĂ

40
DE
ANI

*Revistă pentru elevii și profesorii
Colegiului „Alexei Mateevici” din Chișinău*

COLEGIUL DE REDACȚIE:

**Coordonator de
proiect:**
Adela
MANOLII,
dr., conf. univ.

Reporter:
Romana
VASILACHI,
gr. 41, PS

Redactor-șef:
Vasile
IACHIMOVSCI,
gr. 41, IS

Stilizator:
Liudmila
PAVLOV,
*absolventă 2019,
studentă, Universitatea
de Stat din Moldova*

Editor grafic:
Maria
IURCEAC,
*absolventă 2019,
studentă, Universitatea
Transilvania din Brașov*

Desenatoare:
Roxana
VISCUN,
*absolventă 2019,
studentă, Universitatea
de Stat din Moldova*

**Secretar
responsabil:**
Ana
CIOBANU,
gr. 21, Gr.

Purtători de cuvânt:

Victoria BERCU,
director

Ludmila CUROȘ,
director-adjunct

CUVÂNT ÎNAINTE

Dragi cititori!

La 19 iunie 2020, **Colegiul „A. Mateevici” din Chișinău** sărbătorește **40 de ani** de la înființare, patru decenii de activitate, prin care se menține pe linia de plutare a învățământului autohton, perioadă agitată, plină de provocări și dinamism, în care depune efort ca să îmbine modernizarea procesului instructiv-educativ (în consens cu exigențele timpului) cu bunele tradiții ale învățământului bazat pe valori etico-morale, remarcându-se prin competitivitate durabilă în învățământul mediu de specialitate din Republica Moldova.

Educația este începutul culturii, iar cultura, în calitate de purtătoare de cuvânt a civilizației, se dobândește prin educație. Considerăm oportun și, totodată, onorant a vorbi și despre **cultură** în acest *număr aniversar* al revistei iCAM.

COLEGIUL „ALEXEI MATEEVICI” ÎNTRE IERI ȘI AZI

*Fără muncă nu există bunăstare, fără
adevăr nu există cultură.
(M. Eminescu)*

*Școala Pedagogică Orășenească
(1980) → Școala Normală „Alexei
Mateevici” din Chișinău (1991) →
Colegiul Pedagogic „A. Mateevici”
din Chișinău (1998) → Colegiul
„A. Mateevici” din Chișinău (2016)*

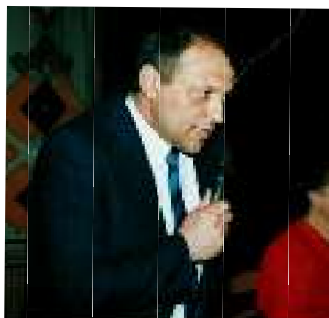

DIRECTORI AI COLEGIULUI „A. MATEEVICI”:

CRASOVSCI Tudor
(1980-1990)

ARNĂUT Tudor
(1999-2006)

ONCEANU Anatol
(1990-1995)

CĂȚER Elena
(2006-2011)

CHINTEA Traian
(1995-1999)

BERCU Victoria (din anul 2012 până în prezent)

COLEGIUL „ALEXEI MATEEVICI” ÎNTRE IERI ȘI AZI

PRIMA ECHIPĂ MANAGERIALĂ (1980):

Crasovschi Tudor – director
Camenșcic Valentina – director adjunct
Andrieș Veronica – director adjunct practică

SPECIALITĂȚI (1980):

Educația în instituțiile preșcolare (210 elevi)

Educație muzicală (30 elevi)

ACTUALA ECHIPĂ MANAGERIALĂ (2020):

Bercu Victoria – director
Curoș Ludmila – director adjunct pentru instruire și educație
Botea Veaceslav – director adjunct pentru instruire practică
Boaghi Elena – șef secție pentru asigurarea calității
Duhlicher Natalia – șef secție didactică
Borcoman Ina – șef secție didactică
Colța Alexandra – șef secție educație

SPECIALITĂȚI (2020):

Educație timpurie (214 elevi)

Învățământ primar (164 elevi)

Jurisprudență (86 elevi)

Asistență socială (167 elevi)

Sport și pregătire fizică (192 elevi)

Învățământ dual (95 elevi)

ABSOLVENȚII AI COLEGIULUI „A. MATEEVICI” – ASTĂZI PROFESORI ÎN ACEASTĂ INSTITUȚIE:

- **Cicanci (Grigorița) Svetlana** – profesoară de metodici particulare, a absolvit specialitatea Pedagogie preșcolară, promoția 1984;
- **Opincă Elena** – profesoară de limbă și literatură română, absolventă a specialității Predarea în clasele primare a școlii medii de cultură generală, promoția 1985;
- **Giză Nadejda** – profesoară de discipline muzicale, absolventă a specialității Instruire muzicală, promoția 2000;
- **Crudu Snejana** – profesoară de geografie, absolventă a grupei liceale, promoția 2001.
- **Stețenco Alina** – profesoară de educație fizică și sport, absolventă a specialității Educație fizică și sport, promoția 2008;
- **Colța Alexandra** – profesoară de matematică, absolventă a specialității Pedagogia învățământului primar, promoția 2009;
- **Butucel Daniel** – profesor de pian și acompaniament, absolvent al specialității Instruire muzicală, promoția 2012;
- **Gavrilenco Natalia** – profesoară de discipline juridice, absolventă a specialității Pedagogia învățământului primar, promoția 2014;
- **Harabadji Nicolae** – profesor de educație fizică și sport, absolvent al specialității Educație fizică și sport, promoția 2014.

Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău timp de patruzeci de ani îmbină tradiția cu inovația, promovând învățământul de calitate și valorile perene naționale și universale. Absolvenții Colegiului se conturează ca personalități armonioase, creativ–pragmatice de succes, îndrumate de un corp profesoral competent și devotat instituției și elevilor săi, cu puternice aspirații integrator occidentale și cu mare potențial de autoformare.

MAGNA CUM LAUDE

Pedagogi „veterani” ai Colegiului „A. Mateevici” la odihna binemeritată:

Camenșcic Valentina – profesoară de pedagogie, decorată cu Medalia „Meritul civic” (RM)

Andrieș Veronica – profesoară de geografie, Învățător emerit al RSSM, Eminent al învățământului public, decorată cu Medalia „Meritul civic” (RM)

Slimovschi Silvia – profesoară de pedagogie, șef secție

Șevciuc Andrei – profesor de muzică

Codiță Raia – profesoară de pedagogie

Reznic Galina – profesoară de psihologie

Eremei Irina – profesoară de psihologie

Terentiev Tatiana – profesoară de pedagogie

Tichie Olga – profesoară de educație tehnologică

Secrieru Natalia – profesoară de limbă și literatură română

Chintea Eugenia – profesoară de limbă și literatură română și metodică predării

Vizitiu Lidia – profesoară de limbă și literatură română

Buciuceanu Ion – profesor de matematică și didactica predării

Proțuc Vasilisa – profesoară de matematică și didactica predării

Calmîcova Tatiana – profesoară

Boxanean Dumitru – profesor de matematică și didactica predării

Velicu Dumitru – profesor de educație fizică

Plămădeală Victo – profesor de istorie

Strâmbeanu Giovanina – profesoară de discipline muzicale

Saco Zinaida – profesoară de limba și literatură română

Hîncu Ana – profesoară de psihologie

Revenco Cornelia – profesoară de psihologie

Carauș Victor – profesor de educație fizică

Gîdei (Negară) Nina – profesoară de istorie

Vasilcova Lidia – profesoară de biologie

Ilcenco Lidia – profesoară de limba și literatură rusă

Prijilevski Maria – profesoară de educație fizică

Paladi Ion – profesor de discipline muzicale

Blaja Olga – profesoară de limba engleză

Mardari Anastasia – profesoară de limba franceză

Chitoroga Iulia – profesoară de limba franceză

Plecan Alexandru – profesor de discipline muzicale

Șevciuc Andrei –

Șevciuc Natalia – profesoară de ritmică

Șarai Maria – profesoară de discipline muzicale

Provesori „veterani” ai Colegiului „A. Mateevici” care activează:

Ciobanu Ecaterina – profesoară de biologie, șef secție 2000-2019

Danii Nina – profesoară de pedagogie, director adjunct educație, conducător practică

Dumitriu Vera – profesoară de pedagogie

Bantuș Larisa – profesoară de pedagogie

Cotolupenco Maria – profesoară de educația fizică și sport

Morar Liuda – profesor de istorie și științe socio-umane

Efros Larisa – profesoară de istorie și științe socio-umane

Moraru Galina – profesoară de limba franceză

Arsenii Mihail – profesor de discipline muzicale

COLEGIUL „ALEXEI MATEEVICI” ÎNTRE IERI ȘI AZI

PROMOȚIA 1986-1990

PROMOȚIA 1993-1994

PROMOȚIA 1983-1987

PROMOȚIA 1985-1988

PROMOȚIA 1983-1988

PROMOȚIA 1986 - 1990

PROMOȚIA 1981-1985

PROMOȚIA 1983-1987

PROMOȚIA 1984-1988

PROMOȚIA 1994

PROMOȚIA 1993

PROMOȚIA 1986 - 1990

COLEGIUL „ALEXEI MATEEVICI” ÎNTRE IERI ȘI AZI

PROMOȚIA 1980-1983

PROMOȚIA 1980-1984

PROMOȚIA 1986-1990

PROMOȚIA 1987-1990

PROMOȚIA 1992-1997

PROMOȚIA 1997

PROMOȚIA 1981-1984

PROMOȚIA 1982-1986

PROMOȚIA 1987-1990

PROMOȚIA 1987-1991

PROMOȚIA 1998

PROMOȚIA 2001

COLEGIUL „ALEXEI MATEEVICI” ÎNTRE IERI ȘI AZI

PROMOȚIA 2005

PROMOȚIA 2009

PROMOȚIA 2009

PROMOȚIA 2011

PROMOTIA 2006

PROMOTIA 2008

PROMOTIA 2011

PROMOTIA 2014

PROMOTIA 2015

Victoria BERCU,
director

1. Pe parcursul anilor de experiență în Colegiul „A. Mateevici” ce continuă să vă motiveze și să vă inspire?

Specialiștii formați în Colegiul nostru sunt solicitați pe piața muncii și aceasta motivează și inspiră.

Inspiră întreg colectivul Colegiului, cadre profesioniste, cu inimă mare, receptive la nevoile celor din jur.

Dar cred că cel mai mult inspiră adolescenții, părinții acestora, cei care aleg și pășesc cu încredere pragul instituției noastre.

2. Ce ați schimba în Colegiu?

Baza tehnico-materială. Mulți ani în Colegiu nu s-au făcut investiții serioase. Statul finanța, în linii mari, salarizarea personalului angajat. În ultimii ani, am reușit din economii să investim în unele domenii: am schimbat tâmplăria integral în blocul principal; am dat în exploatare o nouă clasă de calculatoare, s-au procurat instrumente muzicale, s-a menținut infrastructura Colegiului. Pentru următorii ani preconizăm alte investiții majore, cum ar fi: reparația capitală a acoperișului, schimbarea tâmplăriei din blocurile 2 și 3. Acum se lucrează la instalarea semnalizării antiincendiară în Colegiu.

Cele mai importante schimbări trebuie să se producă în modernizarea instituției. Pentru aceasta Colegiul a aplicat la diferite proiecte și au fost semnate un șir de acorduri:

- Proiectul SHIFT EDU „Competențe digitale pentru angajarea în economia modernă;
- Proiectul Fondului Națiunilor Unite pentru Populație „Dezvoltarea abilităților de viață și a comportamentelor sănătoase în rândul elevilor din învățământul profesional tehnic pentru o mai bună pregătire de angajare în câmpul muncii”;
- Proiect finanțat de Uniunea Europeană „Sporirea calității și eficacității sistemului de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova.

Toate aceste proiecte au ca scop implementarea tehnologiilor informaționale în instituțiile din învățământul profesional tehnic, dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor manageriale, didactice; crearea conținuturilor digitale pentru specialități; dotarea și modernizarea a două spații de studiu cu utilizarea TIC.

Aici ne referim și la instruirea cadrelor didactice în domeniul TIC. Viața ne-a dat o lecție și acum cadrele didactice și, probabil, elevii au înțeles cât de important este să cunoști și să utilizezi instrumentele digitale.

3. Care sunt provocările pe care le întâmpinați în procesul educațional?

Una dintre cele mai mari provocări s-a produs la începutul lunii martie, când întreaga omenire s-a ciocnit cu pandemia. Pentru noi toți a fost o provocare, fiindcă am trecut la

Ludmila CUROȘ,

director adjunct pentru instruire și educație

1. Pe parcursul anilor de experiență în Colegiul „Alexei Mateevici” ce continuă să vă motiveze și să vă inspire?

Nu e deloc ușor să fii profesor. Se cer foarte multe sacrificii. Însă, în pofida tuturor dificultăților, tot mai înclin să cred că e o profesie ce-mi aduce mai multe satisfacții decât oricare alta din lumea afacerilor. Iar un „mulțumesc pentru oră” mă inspiră la noi realizări în domeniul educației. Este o profesie care îți oferă ocazia să-ți utilizezi imaginația și să-i stimulezi din plin pe ceilalți. Entuziasmul de la început m-a ajutat să depășesc problemele pe care le-am întâmpinat în primii ani ai carierei mele, acum mai cred că pot schimba ceva în mintea elevului și mă motivează când îi văd cum cresc și progresează, devenind mai capabili, mai talentați, mai eficienți în această lume.

2. Ce ați schimba în Colegiu?

Dacă aș avea posibilitatea, aș micșora numărul de elevi în grupă și aș schimba atitudinea elevilor față de munca și personalitatea profesorului. În pofida tuturor problemelor și a obstacolelor existente, o bună parte a cadrului didactic vine cu spirit de dăruire, fiind atrași de cariera de profesor.

3. Care sunt provocările pe care le întâmpinați în procesul educațional?

Una dintre cele mai mari provocări a fost, inițial, de a lucra într-o structură învechită, bazată pe idei din secolul al XIX-lea, la moment, situația s-a schimbat. În instituția noastră se aplică digitalizarea ed-

Veaceslav BOTEĂ,

director adjunct pentru instruire practică

1. Pe parcursul anilor de experiență în Colegiul „Alexei Mateevici” ce continuă să vă motiveze și să vă inspire?

Vin dintr-o familie în care s-au perindat mai multe profesii ca: medicină, inginerie și, desigur, pedagogie. Mama mea, pe care o iubesc nespus de mult, este cadru didactic, care, pe parcursul anilor mei de carieră profesională, m-a susținut, ghidându-mă în această direcție. Motivația mea se bazează mereu pe performanțele mamei și pe măiestria profesională, dar și pe faptul că are încredere în mine, spunând că fac bine ceea ce fac, reușind să rămân onest.

2. Ce ați schimba în Colegiu?

Suntem o echipă care în permanență muncește asiduu pentru schimbare. An de an rămân amprentele schimbărilor atât în plan educațional, cât și dintre cele vizibile, palpabile, care devin evidente prin comparație.

3. Care sunt provocările pe care le întâmpinați în procesul educațional?

Recenta provocare, desigur, a fost asigurarea procesului educațional la distanță. Pentru mine orice provocare este salutară, mereu mi-a plăcut să muncesc și să primesc feedback la ceea ce fac și să fac față la orice situație în așa mod, încât să nu las semne de întrebare în fața colegilor, a elevilor.

instruirea on-line, am învățat din mers diferite instrumente digitale. Nu vreau să spun că a fost într-un totul nou. O bună parte dintre noi foloseau în procesul de instruire tehnologiile informaționale. A fost nouă trecerea la procesul de instruire on-line în totalitate. Am fost nevoiți să învățăm cei care aveam abilități și competențe în domeniul TIC și să-i instruiam la distanță pe cei care nu știau să lucreze cu aceste instrumente. Cred că Colegiul a făcut față pe cînte acestei provocări, dar aceasta ne motivează ca să dezvoltăm aceste abilități prin formări și instruiți interne și externe pe parcursul verii.

4. Ce ați învățat în timpul acestei perioade dificile pentru întreaga omenire (pandemie)?

Am învățat că trebuie să fim uniți și să ne sprijinim unul pe altul, să avem grijă de apropiatii noștri, să fim receptivi. Am învățat că trebuie să învățăm, să ne dezvoltăm. Ca manager al instituției, am înțeles că proiectele începute de noi vor fi benefice pentru elevi și profesori, că instituția trebuie modernizată. Cu toate acestea, ne-am convins că dascălul este, după medici, cel mai important personaj al societății și că procesul de instruire on-line nu poate înlocui procesul de instruire directă în instituție.

Vreau să aduc mulțumiri întregului corp didactic și echipei manageriale pentru efortul depus în această perioadă complicată pentru toți. Echipa managerială aduce mulțumiri și elevilor pentru sârguință, înțelegere, conformare, receptivitate și respect.

5. Relații despre o întâmplare memorabilă din activitatea dumneavoastră.

Era anul 2012, vara anului 2012. An în care urma să fie sistată admiterea în Colegiul „A. Mateevici” și încă în două colegii din țară (din Bălți și din Călărași). Cred că a fost cel mai furtunos început de iulie, când am insistat și chiar am luptat pentru admitere. Am obținut permisiunea de a anunța admiterea și cred că aceasta ne-a menținut un timp. După ce s-a sistat admiterea în Colegiu la specialitățile pedagogice, am propus noi specialități, iar din 2017 am reînceput pregătirea la specialitățile pedagogice. Acum ne mândrim cu faptul că de la un număr de 350 de elevi (în anul 2012) am ajuns la 832 de elevi (2020), de la 12 grupe am ajuns la 33 de grupe.

6. Ce apreciați cel mai mult în relația cu profesorii/subalternii? Dar în relația cu elevii?

În relația cu toți membrii colectivului: cadre didactice, personal auxiliar și tehnic, beneficiarii noștri – elevi și părinți, cele mai importante calități sunt omenia și respectul. Important pentru fiecare dintre noi, venind la serviciu sau la studii, este climatul psihologic favorabil, deoarece o bună parte din timpul nostru îl petrecem la Colegiu. Nu pot să nu remarc onestitatea, corectitudinea, receptivitatea, dragostea față de cei ce te înconjoară, profesionalismul. Și toate acestea trebuie să fie reciproce.

ucației și sunt convinsă că va ajunge la cel mai înalt nivel, profesorii vor utiliza aplicații și platforme pentru optimizarea activităților din sala de studii.

4. Ce ați învățat în timpul acestei perioade dificile pentru întreaga omenire (pandemie)?

În calitate de profesor: tehnologia nu doar că poate ajuta la învățare, ci e esențială în procesul de studii.

În calitate de manager: nu prea este diferență dintr-un grup de elevi și un grup de profesori.

În calitate de mamă: copiii tăi sunt mai aproape decât cei pe care îi înveți.

În calitate de soție: e nevoie de multă răbdare și înțelegere.

5. Relatați despre o întâmplare memorabilă din activitatea dumneavoastră.

Cele mai frumoase amintiri sunt în calitate de diriginte, când te întâlnești cu grupul de elevi peste câțiva ani. Exemplu: la primele ore spun grupeii, în cadrul orelor de dirigință: „Aici, în acest colectiv, veți petrece 4 ani de neuitat din viața voastră, printre colegii voștri se află cumătrii, nașii, finii voștri din viitor...”. Aproape toți au dat din nas. După 5 ani de la absolvirea Colegiului, ne-am întâlnit cu grupa și ei mi-au amintit de cele spuse și mi-au prezentat „un arbore” de relații: o bună parte erau nani și au devenit buni prieteni de familie. Păstrez și acum acel arbore al primei generații, în calitate de diriginte.

4. Ce ați învățat în timpul acestei perioade dificile pentru întreaga omenire (pandemie)?

Cred că cu toții am învățat să apreciem frumosul care ne înconjoară, relația și atitudinea față de noi înșine și ceea ce oferim aproapelui. O perioadă în care fiecare dintre noi sper că a depănat anumite concluzii care nestingherit au început să vibreze, atenționându-ne încă odată că nimic nu putem face fără credință și smerenie.

5. Relatați despre o întâmplare memorabilă din activitatea dumneavoastră.

Am fost provocat de grupa 41 muzicală, al cărei diriginte am avut onoarea să fiu. Ultima promoție, anul 2016, specialitatea „Instruire muzicală”. Mi s-a întâmplat să rămân convins să pornim prin Chișinău, onorând tradițiile populare. Am colindat cunoscuți, prieteni, dar și lumea frumoasă pe care o întâlnim în cale, chiar și în transportul public am susținut un mini concert. Colindând, am reușit să trezesc interesul și să câștigăm aprecierea oamenilor, alegându-ne cu emoții pozitive și sincere cuvinte de mulțumire, relaxare sufletească și o fericire incomensurabilă, care nu poate fi uitată!

6. Ce apreciați cel mai mult în relația cu profesorii/subalternii? Dar în relația cu elevii?

Cred că nu voi menționa ceva nou. Punctualitatea, responsabilitatea și munca prin care se ating performanțe în aspectul pregătirii profesionale ale elevilor. Ce ține de elevi, desigur, cele menționate mai sus plus realizarea potențialului cognitiv la maxim.

7. Ce credeți că nu v-a reușit sau nu vă reușește deocamdată în calitate de manager?

Îmi pare foarte rău când suntem nevoiți să exmatriculăm elevii, când nu reușesc să conving elevul că este necesar să termine specialitatea aleasă și să-și formeze o cale în viitor.

Astăzi, absolvenții noștri sunt solicitați pe piața muncii, cei de la specialitățile pedagogice sunt repartizați în câmpul muncii, primind subvenții din partea statului de 96 000 lei pe parcursul a trei ani, bucurându-se și de alte beneficii.

Pandemia, probabil, ne-a făcut pe toți să ne uităm la procesul de instruire altfel, cu o mai mare dorință de a activa și de a studia, de a făuri împreună un viitor prosper la noi acasă, în țărișoara noastră mică și frumoasă – Republica Moldova.

6. Ce apreciați cel mai mult în relația cu profesorii/subalternii?

Dar în relația cu elevii?

În ambele cazuri apreciezi sinceritatea. Dacă nu păcălești, dar spui așa cum este, chiar dacă pare bizar, aprecierea va fi mai mare. Minciuna tot timpul iese la suprafață, mai devreme sau mai târziu.

7. Ce credeți că nu v-a reușit sau nu vă reușește deocamdată în calitate de manager?

Să unesc tot colectivul. Aș dori mult să gândim în unison și să aplicăm metode moderne de predare și de învățare, să fim cu toții la momentul necesar rigizi, iar în alt caz să punem umăr la umăr pentru a ajuta pe cineva. Fiecare dintre noi trebuie să depună efort, pentru a ridica și a menține nivelul instituției la o scară înaltă. Colegiul a devenit a doua casă, scopul nostru comun este de a menține regula, stima, inovația aici, acasă.

7. Ce credeți că nu v-a reușit sau nu vă reușește deocamdată în calitate de manager?

Cred că în unele momente ar fi bine să fiu mai hotărât, predispus spre a preîntâmpina anumite situații. Nu pot spune despre nereușite, fiindcă nu mi le pot permite, dar totodată fiecare performanță se datorează lucrului în echipă și susținerii din partea colegilor.

*Educațiunea e cultura caracterului,
cultura e educațiunea minții.
(M. Eminescu)*

Stimați colegi! Cadre didactice și predecesori!

Anul acesta este un an memorabil, în care se împlinesc 40 de ani, de când instituția în care activăm, și-a deschis larg ușile. Această instituție a devenit începutul multor drumuri de succes ai discipolilor ei. O armată întreagă de învățăcei, care au primit seva din rodul multor cadre didactice profesioniste ai acestui colegiu. O aniversare este un prilej de a ne revizui realizările, gândurile, trăirile și faptele, de a ne răspunde sincer, despre locul și rolul cadrelor didactice în contextul de modernizare a țării, de schimbare treptată, dar sigură a societății, de redimensionare a idealurilor și valorilor, de care Colegiul nostru s-a condus, decenii la rând...

Parcurgem o perioadă complicată și captivantă în același timp... Complicată prin noile obiective, pe care urmează să le acceptăm ca repere ferme în activitatea noastră, captivantă – prin noutatea sa și prin energia nestăvilită a optimismului alimentat de încrederea noastră, că mâine va fi mai bine decât azi, că noțiunea de pedagog va fi una plină de autoritate și de importanță, ajungând să fie tratată de stat, de societate, de fiecare cetățean după merit.

„Educația este cea mai puternică armă

ce poate fi folosită pentru a schimba lumea” (Nelson Mandela). Educația, la propriu și la figurat. Nu este o funcție ușor de realizat. Însă datoria noastră, a celor implicați în acest proces, este de a-l face cât mai onorabil...

În aceste zile de sărbătoare, vă urăm din tot sufletul, stimați colegi, optimism, energie sufletească, sănătate și încredere neclintită în forțele proprii, multiplicând succesele și realizările spre binele tuturor, al celor ce transmit și al celor ce primesc zi de zi, picătură cu picătură din marele secret al profesiei de pedagog...

Cu respect și bunăvoință, cu atenție și grijă maximă – toate materializate în eforturi conjugate de susținere a procesului de studiu. Iar cadrelor didactice ale acestei instituții le urăm multă inspirație și ani rodnici cu multe împliniri, să-și mențină optimismul și elanul tineresc, multă sănătate în această muncă deloc ușoară...

La mulți ani, dragi colegi!

***Profesorii Catedrei „Științe Exacte”,
Șef Catedră, ???***

Misiunea noastră este formarea fiecărui elev în acord cu potențialul său și cu interesele sale, în tradiția celui mai respectat lăcaș de învățământ din țara noastră. Ne străduim să valorizăm talentele și capacitățile elevilor noștri, le oferim calea spre înalta performanță și autorealizare, oferindu-le posibilitatea de a participa și a se afirma în cadrul diferitor activități extracurriculare:

Concursul recital „Marea unire”, organizat de pretura sectorului Râșcani (Premiul I și II); Concursul republican „Floarea omeniei” (Trofeul, Premiul I, II, III); Concert dedicat creației lui Mihai Eminescu, Grigore Vieru, Alexei Mateevici.

Acest frumos eveniment, sărbătoare a patru decenii de activitate în peisajul învățământului profesional, oferă prilej membrilor Catedrei Limbă și Comunicare de a exprima respectul și admirația pentru realizările obținute și de a transmite întregii comunități didactice și nondidactice sincere și meritare felicitări pentru performanțele educaționale atinse, însoțite de urarea de a persevera în această lăudabilă tradiție. În acești ani, Colegiul „A. Mateevici” din Chișinău a devenit un prestigios centru educațional și cultural, fapt demonstrat de numărul de elevi ce își fac aici studiile, un adevărat izvor de specialiști în varii domenii, loc în care își exercită excelența un corp administrativ și profesional dedicat și consacrat activității educaționale.

În prag de sărbătorire a celor 40 de ani pe tărâmul celei mai nobile profesii, de a educa tânăra generație, vă dorim multe decenii pline de succese în procesul de educație și cercetare, în asumarea valorilor definitorii în spațiul basarabean, dar și cel european, și un climat propice pentru performanță. Suntem convinse că vor urma mulți ani de reușite care se vor baza pe punctele forte competitive ale instituției, verificate în timp, pe competența tuturor actorilor implicați în procesul instructiv-educativ din cadrul instituției.

La ceas aniversar, dorim cadrelor didactice și personalului administrativ noi succese în dezvoltarea pe treptele calității a

Colegiului. Vă urăm să fiți precum lumina, să aveți ținta sus și drumul drept și să nu cunoașteți calea spre înapoi.

Vivat – mulți ani de-acum înainte!

Crescat – ca izvor de cultură al acestei națiuni!

Floreat – ca instituție profesional-tehnică a Moldovei ce are tradiții frumoase!

À l'occasion de votre anniversaire on vous souhaite les meilleurs vœux! Le collège „A. Mateevici” est devenu une tradition, étant le point de départ pour beaucoup de jeunes spécialistes. On y trouve des jeunes qui ont la vocation pour le plus noble métier du monde. À cette occasion on vous souhaite que la joie, l'unité, la santé, la persévérance et la prospérité soient les maître-mots de votre existence le long de votre chemin! Joyeux anniversaire!

Language and Communication Department of „A. Mateevici” College joins the flow of heartfelt congratulations to the teaching staff of this college on the 40th anniversary celebration. These 40 years of success offer a wonderful opportunity to re-

flect upon the history of the college and the important contributions it has made to the quality of education in Moldova. Thanks to teachers' passion hard-work and dedication, hundreds of students acquired profound theoretical knowledge and practical skills in the chosen speciality and became worthy citizens of our country. On this very special occasion, we would like to wish to all pedagogical and supporting staff of "A. Mateevici" College outstanding results in their career and determination to do whatever they can dream about.

*Profesorii catedrei de Limbă
și Comunicare,
Șef Catedră, ???*

TREPTÉ ÎN TIMP

Colegiul „A. Mateevici” va îmbrăca haine de sărbătoare, omagiind aniversarea a 40 de ani de la înființare, prilej de a trăi imense bucurii, bilanț în amintirea unui trecut, rezultatele unui prezent și cu speranța unui viitor din care să nu lipsească profesionalismul, devotamentul, implicarea. Colegiul este instituția unde munca se convertește în educație, unde rezultatele, faptele, implicarea în diverse parteneriate, programe și proiecte aduce plusvaloare. Colegiul poate fi considerat ca o scară: sub noi au scris istorie generații întregi de învățători, educatori și alți oameni valoroși care au trecut treptele acestei instituții de învățământ; deasupra sunt trepte pe care trebuie să urcăm cu noile specialități adaptate la cerințele contemporane.

La ceas aniversar aduc un respectuos omagiu tuturor profesorilor frumoși la suflet, care au slujit și slujesc în această instituție, elevilor, părinților și partenerilor. Prezentul și viitorul ne aparține în egală măsură. Vă doresc un mâine prietenos, clădit cu temeinicie pe un astăzi plin de încredere, seriozitate, profesionalism, în care viitorul să reflecte în „oglinnda” Colegiului „A. Mateevici” elanul creator, reușita și succesul.

*Profesorii catedrei Științe
socioumanistice,
Șef catedră, Larisa EFROS*

Adresez sincere felicitări cu ocazia împlinirii a 40 de ani de activitate. Această este o adevărată sărbătoare a noastră, a tuturor celor care fac parte din familia Colegiului „A. Mateevici”. Aniversarea dată ne oferă oportunitatea să reflectăm asupra istoriei Colegiului și să-i apreciem la justa valoare realizările obținute până în prezent. Pe parcursul anilor aici au fost educate generații întregi de pedagogi, care și-au continuat activitatea obținând succese remarcabile în domeniul învățământului și educației. Dorim și în continuare să avem elevi dornici de a cuceri noi înălțimi.

Profit de această ocazie pentru a adresa tu-

turor colegilor și elevilor noștri cele mai sincere urări de bine, prosperitate, noi proiecte de succes și a-i încredința și pe această cale de tot sprijinul și toată susținerea noastră.

*Cu mare drag ,
Catedra „Sport și pregătire fizică”
Șef catedră, Nina HARJEVSKI*

Suntem în preajma unui eveniment semnificativ - aniversarea a 40-a de la fondarea Colegiului „Alexei Mateevici”; 40 de ani de activitate pentru orice instituție este o vârstă, o experiență, o reputație profesională și un nume afirmat.

A fost o perioadă de formare și dezvoltare a instituției, cu multiple încercări, speranțe și realizări. Toate rezultatele obținute pe parcursul acestor ani au necesitat eforturi și investiții importante.

Oferta educațională modernă, adaptată standardelor de calitate, reprezintă garanția statorniciei și verticalității acestei instituții. Comoara cea mai de preț însă o constituie profesorii, al căror efort constant, ambițios și responsabil, a determinat parcursul ascendent al Colegiului și contribuția incontestabilă a acestuia la sporirea imaginii învățământului contemporan.

Cu abilitate, pricepere și competență, profesorii acționează ca o adevărată echipă și își onorează cu demnitate datoria profesională. Este inestimabil rolul pedagogului în dezvoltarea societății, având misiunea de onoare a pregăti (specialiști bine pregătiți, specialiști de calitate, competitivi) cadre înalt calificate. Căci viitorul unei societăți este asigurat de generația în creștere, iar societatea are ca scop major să ofere tiner-

ilor o educație de calitate conform imperativelor timpului.

Generația actuală de studenți se definește prin căutarea de repere. Ea așteaptă de la Colegiu, ca instituție, să îi ofere certitudini în termeni de specializare, de pregătire pentru o viitoare carieră, într-un sector al muncii bine delimitat. În Colegiul „A. Mateevici” se respectă tradițiile de a forma profesori dedicați activității didactice la diferite specialități.

Pentru devotamentul, profesionalismul și contribuția deosebită adusă în semn de recunoștință și apreciere, adresăm mulțumirile noastre tuturor celor care, pe parcursul anilor, au pus umărul la formarea tinerilor specialiști, s-au implicat necondiționat în crearea unei imagini pozitive a instituției. Vă dorim să fiți curajoși în fața provocărilor vieții și dedicați meseriei pe care o profesăți.

Vă dorim noi realizări pe plan profesional și personal, curaj, încredere în forțele proprii, împlinirea tuturor aspirațiilor, bunăstare.

Vă dorim să aveți cât mai multe reușite în descoperirea și făurirea personalității discipolilor dumneavoastră!

*Cu mul respect și căldură,
colectivul catedrei Arte
Șef catedra, Nadejda GÂZA*

CONCURS iCAM

Cultura înseamnă lărgirea minții și a spiritului. (M. Eminescu)

CONCURS DE ORATORIE

Cu prilejul Zilei Internaționale a Tineretului, colegiul de redacție al iCAM a organizat concursul de oratorie „Cultura ca modus vivendi”, la care s-au înscris 28 de elevi.

Probele concursului: **discurs pregătit** (la tema concursului; 3 minute) și **discurs improvizat** (temă aleasă prin tragere la sorți; 1 minut).

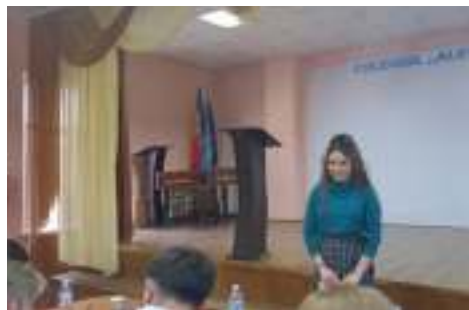
Membrii juriului (*Botea Veaceslav*, director adjunct (pentru instruire practică și producere), *Ciobanu Ecaterina*, președinte al Comitetului sindical, *Iachimovschi Vasile*, redactor al Revistei iCAM), *Guțaga Ecaterina* (membru onorific), reprezentant al Agenției de turism ecologic Kayaking-tours.md) au desemnat următorii învingători:

Locul I *Carabulea Olivia* (gr. 12 Șc.)

Locul II *Ciobanu Ana* (gr. 21 Gr.)

Locul III *Vrabie Daniela* (gr. 21 Gr.)

Sponsorul evenimentului, Agenția de turism ecologic Kayakingtours.md, i-a premiat cu câte o călătorie pe Nistru pe următorii participanți: *Ciobanu Ana* (gr. 21 Gr.), *Carabulea Olivia* (gr. 12 Șc.), *Cotelnic Valentina* (gr. 31 PS).

Bunii mei simpatizanți! Cultura ca *modus vivendi* – azi ceva de ordinul fantasticului. Din păcate, este însă realitatea dură cu care ne confruntăm.

Și dacă Kant se referea la cineva afirmând că un popor lipsit de cultură este ușor de manipulat, atunci spun intimidată: fac parte dintr-un popor lipsit de cultură. Istoria ne demonstrează veridicitatea citatului, căci mereu plecăm capul în fața marilor puteri. Să fac claritate: nu generalizez, nu fac referire la obiceiuri și tradiții, ori la oamenii mari ai neamului românesc. Fac referire la tână generație, la noi, cică, speranța zilei de mâine, columbii mileniului al treilea.

Și dacă trebuie considerată cultura ca mod de viață, atunci cred că ducem un mod nesănătos de viață, dăunător. Știm prea bine să eludăm rațiunea și să ne înrolăm sub imperiul irațiunii.

Teoria formelor fără fond de Titu Maiorescu nu este despre trecut. Ea este deosebit de actuală, pentru că avem de toate: politică și știință, avem jurnale și academii, avem școli și literatură, avem muzee, teatre, avem chiar și o constituție. Ce fel de teatre? Într-o societate dominată de indecență și de frivolitate, teatrul constituie una dintre modalitățile prin care individul poate evada din cotidian, dar iată că ba, pentru că astăzi teatrul nu este o cale de promovare doar a adevăratelor valori, se strecoară mult și prostia. Cât despre literatură, avem „cât duce trenul”: scrie oricine, cum dorește și cât dorește, argumentând că sunt visurile și

năzuințele omului de azi. Muzee avem, dar ce să mai, că nici nu le onorăm cu prezența. Iar la capitolul limbaj avem mult de muncit. Nu ne interesează nimic, în afară de telefoane, computer și stomacurile noastre. În asemenea cazuri e binevenită fraza: „Țara arde, iar baba se piaptână.”

Nu vă mințiți pe voi înșivă: suntem o generație aproape pierdută, pentru că în epoca contemporană, unde informația digitală deține puterea, mintea este folosită din ce în ce mai rar. Suntem într-o regresie geometrică, căci mulți dintre noi nu cred nici în Dumnezeu, nici în dracul și nu se tem nici de cuget și nici de păcat, se consideră, probabil, „super eroi” sau pisici cu 9 vieți.

Dorind să fim maturi, picăm des testul maturității, deoarece ne caracterizează prostia crasă și delăsarea absolută. Ne acceptăm prea ușor soarta fataliștilor mioritici. Apropo de soartă: ne joacă și aceasta festa, iar istoria se repetă. Analizând situația actuală, cred că trăim în sec. XX – anii barbariei orientale, precum afirma Titu Maiorescu, ne diferențiază doar invențiile. Mă întreb: oare când veni-va și trezirea?!

În secolul vitezei, cu atâtea posibilități (mult mai multe decât ale părinților), nu le apreciem la justa valoare. Că dacă a venit vorba de părinți, se găsesc „minuni” care-și bat joc de aceștia, numindu-i înapoiști, varvari. Părinții vor muri, că nu sunt veșnici, muri-voi eu și voi, dar ei, în comparație cu noi, vor lăsa ceva în urmă, ceva cu care trebuie să se mândrească... și acel ceva suntem noi. Iar dacă noi vrem să fim schimbarea pe care vrem să o vedem în lume, trebuie să acumulăm nu prietenii de-o noapte sau fani pe instagram. Mai întâi de toate, trebuie să ne înrolăm cu mult curaj, căci urmează o luptă crâncenă. Trebuie să dezvoltăm eul

nostru social, trebuie să ne implicăm sau, cel puțin, să nu fim indiferenți.

Și totuși consider că este necesar să devenim cea mai bună versiune a noastră, măcar de dragul părinților, pentru acele persoane care au muncit toată viața pentru a avea ce mânca, unde dormi și pentru computerul în fața căruia ne pierdem zilele și nopțile, ne pierdem ca personalități, riscând să pierim ca muștele ce nu aduc nicio roadă în lume.

E timpul nostru, e timpul să răspândim noi frumosul! Trebuie să readucem în modă cultura, respectiv, bine-ar fi să revenim la rădăcina acesteia, adică s-o cultivăm, pentru că roadele muncii sunt dulci.

Ar trebui să înțelegeți că nu ne-am pus pe toți într-o oală, nu ar trebui să vă simțiți vexați, iar dac-o faceți, încercați să schimbați situația.

Îndemnată am fost eu, mergând la baie, să mă uit în oglindă și să mă întreb dacă părinții mei se mândresc cu așa odor. Eu știu că da! Iar voi?

Ana CIOBANU, gr. 21, Gr.

Importanța culturii este indubitabilă, căci ea participă la modelarea noastră pe interior, este un zugrav al comportamentului și al conduitei noastre existențiale. Prin cultură pășim spre desăvârșire. Prin cultură, eu și tu, noi toți pășim spre apogeul cultural. Cultura apropie diversitatea, ne integrează viziunile, ne trezește curiozitatea. Prin cultură evadăm din temnițele imposibilului. Neglijând valorile naționale – cultura, spiritul, morala – un popor își pierde nu numai trecutul, dar și viitorul. Valorile spirituale

constituie coloana vertebrală a unei națiuni...

Noi trebuie și suntem obligați să conservăm moștenirea culturală prin: redescoperirea și prin punerea ei în scenă, prin reconsolidarea arhitecturală, prin purtarea cu demnitate a straielor populare, prin promovarea artei populare în mass-media locală și națională, prin organizarea evenimentelor care reunesc comunități interesate de moștenirile culturale și care vor atrage atenția altor persoane asupra importanței păstrării culturii...

Olivia CARABULEA, gr. 12, Șc.

Facem parte din generația de tineri crescuți printre calculatoare. Este grav faptul că odată cu apariția acestora, unii tineri își pierd deprinderea de a-și folosi propriile facultăți mintale, deoarece memoria externă e întodeauna la îndemână. Instrucțiunile de folosire sunt cea mai bună metodă de a evalua starea în care se află intelectul acestor

tineri. Pe un uscător de păr scrie: „A nu se folosi în timpul somnului!”, iar pe costumul de superman: „Produsul nu poate fi folosit pentru a zbura!”. Dacă totuși avem acces la internet, haideți să promovăm cultura în mediul online, să scriem despre vizita pe care am făcut-o recent la muzeu, despre cartea citită adineauri, despre spectacolul privit sau despre o lansare de carte. Astfel cultivăm și dezvoltăm și în mediul online cultura.

Să ne molipsim unii de la alții cu obiceiuri care dezvoltă spiritul cultural în noi. Să pregătim și să valorificăm cultura din creierele tinere, așa cum valorificăm instagramul, fast food-ul și gadget-urile. Noi, tinerii, tindem să creăm paradigme, să ne creăm modele de viață!

Daniela VRABIE, gr. 21, Gr.

*Educațiunea are a cultiva inima și
moravurile, cultura are a educa mintea.*
(M. Eminescu)

PROIECT EDUCAȚIONAL, Ploiești, România

Colegiul Național „Jean Monnet” din Ploiești, România, a solicitat administrației Colegiului „A. Mateevici” (în calitate de partener) să delege elevi care să se implice în *proiectul educațional „Valențe educative ale dreptului internațional umanitar în formarea unei culturi a păcii”*, în cadrul căruia a fost anunțat un concurs de creație civico-literară, artistică, virtuală și o sesiune de comunicări științifice.

Colegiul „A. Mateevici” a fost reprezentat de următorii elevi:

- **Vasile IACHIMOVSCI**, gr. 31 IS (*Viziunea tinerilor despre eforturile întreprinse de conducerea Republicii Moldova (pe plan intern și internațional) de cooperare în domeniul dreptului internațional umanitar*), **premiul I**;
- **Romana VASILACHI**, gr. 31 PS (*Impactul dreptului internațional umanitar asupra tinerilor de astăzi*), **premiul III**;
- **Ana CIOBANU, Maria CHIRSANOV**, gr. 11 Gr. (*Statutul prizonierilor de război în contextul dreptului internațional umanitar*), **mențiune I**;
- **Alexandru-Ioan PORUBIN**, gr. 11 Gr. (*Aspecte privind protecția victimelor conflictului armat din Transnistria*);
- **Andrei PRISACARU**, gr. 11 Gr. (*Protecția bunurilor culturale în Republica Moldova (consecințe ale conflictului din Transnistria)*).

Coordonatorii proiectului, *Visan Elena Roxana și Dumitru Codiță*, dr., prof. univ., au mulțumit pentru implicare și contribuție, pentru elementul de noutate adus. Articolele elevilor au corespuns rigorilor impuse, subiectele au fost minuțios cercetate, ridicându-se la înălțimea așteptărilor profesionaliștilor în domeniu. Materialele premianților au fost publicate în culegerea „DIU – șapte decenii în slujba umanității”.

FESTIVALUL MĂRULUI

Pe data de 16 octombrie 2019, elevele din colegiul „A. Mateevici” care își desfășoară stagiul de practică în Instituția de Educație Timpurie nr. 215, ghidate de doamna **Cicanci Svetlana**, au participat la Festivalul Mărului, ediția a III-a, cu genericul „Un măr delicios - un copil sănătos”.

FESTIVALUL - CONCURS

de creație artistică

dedicat poetului Grigore Vieru „Floarea omeniei”, ediția a VIII-a

Recital individual:

Locul II – Doina Tudor, gr. 22, LS: „Glontele internaționalist”

Locul II – Rîndunica Adriana, gr. 32, Șc.: „Inscripție pe stâlpul Porții”

Interpretare de cântec:

Locul II – Perju Laura, gr. 32, Șc. – voce, Sava Aureliana, gr. 32, Șc. – vioară, „Mi-e dor de tine, mamă”

**AVE
GRIGORE VIERU !**

SIMULAREA PROIECTULUI DE LEGE

Pe data de 28.10.2019, elevii de la specialitatea „Jurisprudență” (grupele 11 Gr, 21 Gr, 31 Gr) împreună cu profesoarele **Colța Alexandra** și **Gavrilenco Natalia** au organizat un atelier de simulare a dezbaterei unui proiect de lege în ședință plenară a Parlamentului.

De drept exemplu a servit proiectul de modificare și completare a art.23 din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova, care prevede ca ședințele publice să se transmită în regim on-line (live) pe portalul instanțelor judecătorești.

Dezbaterile s-au încheiat cu procedura de vot și cu adoptarea improvizată a proiectului. Elevii au obținut certificate de participare, care le-au fost decernate de secretarul general al Parlamentului, Adrian Albu.

Echipa Colegiului „A. Mateevici” din Chișinău – Campioana Republicii Moldova la Jocul Național OINA

În perioada de 10 -12 februarie, elevii din colegiul „A. Mateevici” au participat la Campionatul municipiului Chișinău la jocul de mișcare „OINIȚA”.

Echipa colegiului „A. Mateevici” a obținut locul III.

Gheorghe Golovei, gr. 12 IS, a obținut locul I în cadrul Campionatului municipiului Chișinău la atletism juniori II și juniori III.

GÂNDUL ABSOLVENTULUI ÎN AN ANIVERSAR

ABSOLVENȚII 2020

Colegiul „Alexei Mateevici” este a doua casă pentru majoritatea elevilor din această instituție, deoarece fiecare în acest loc minunat a învățat lucruri pe care nu le va uita niciodată, lucruri care-l definesc ca om și-i conturează personalitate. Datorită profesorilor din colegiul sunt cine sunt, au avut grijă să-și lase amprenta asupra mea, mi-au insuflat dragostea de lectură, de oameni frumoși la suflet și plăcerea de a munci pentru a avea cunoștințele dorite. Ajunsă în anul 4, sunt mândră de cine am devenit și mă mândresc că am studiat anume la Colegiul „Alexei Mateevici”.

Grupa 42 LS, suntem o familie, chiar dacă au existat momente de concurență, am găsit numitorul comun de a arăta că fiecare dintre noi are calități ce merită valorificate, chiar dacă au existat certuri, împăcările au fost cele mai dulci, avem amintiri frumoase ce ne leagă de acest loc sfânt și cu siguranță ne vom aminti cu drag de fiecare moment. Colegiul „Alexei Mateevici” mereu va avea un loc aparte în minte și sufletul nostru.

Alexandrina CUMPANICI,
gr. 42, LS

Colegiul „Alexei Mateevici” mi-a oferit șansa să pășesc în lumea oamenilor mari. În ciuda greutăților și a neînțelegerilor am învățat să merg mai departe. Am avut parte de profesori minunați care m-au învățat nu numai carte, ci și viață. Aici am învățat OMENESUL.

Tatiana JIGALOV,
gr. 41, PS

La început totul îmi apărea în alb-negru și mai, mai să renunț, dar atmosfera caldă de aici a schimbat culoarea succesului meu. Pe unde mai greu, pe unde mai ușor și uite așa am ajuns la final, datorită cadrelor didactice care și-au îndeplinit cu multă dăruire de sine meseria.

Unii au făcut-o cam dur, alții mai interesant, dar de la fiecare am avut de învățat câte ceva, indiferent de metoda de predare pe care o folosește. Evident că și colegii mei au avut un rol major pe parcursul acestor patru ani, peripețiile pe care le-am făcut ne-au unit și mai mult, am creat o familie mare.

Multe momente frumoase am petrecut alături și dacă aș avea posibilitatea, le-aș pune pe “repeat”. Am căzut și ne-am ridicat, împreună am mers spre succes, am fost lăudați și mai puțin lăudați. Însă mereu am fost pe primul loc, pentru că aici am învățat ne susținem și să ne motivăm reciproc. Unii prin obligație, alții prin motivație.

Cristina BURBA,
gr. 41, PS

Colegiul “Alexei Mateevici” este o adevărată comunitate de oameni extraordinari, dedicați și profesioniști, cu o atmos-

feră unică de creativitate și inspirație ce reunește elevii, profesorii și administrația...Pe parcursul a patru ani de zile am avut privilegiul de a fi îndrumată de cei mai dedicați profesori, care mi-au oferit motivația de a căuta mereu performanță. Și nu în ultimul rând, aici mi-am creat prieteni dragi sufletului. Cunoștințele acumulate sunt temelia creșterii profesionale și sociale a unui om valoros, indiferent ce alege să facă în viață.

Adriana URSU,
gr. 41, PS

E straniu. Cred că nimeni nu l-ar iubi așa, cum l-am iubit eu. Când am început să ajung spre sfârșit, m-am înfuriat. Pe mine, pe el (Colegiul „A. Mateevici”).

M-am pus pe numărat anii. La număr fiind 4. Credeam că nu vor trece atât de repede, căutând motiv să mă duc la el. Să-i cer nedreptatea, să-mi cer partea mea de amintiri. Să desființez 4 ani și să mă pomenesc în anul 2016. Aici am început să mă descopăr, să mă luminez pe dinăuntru și să devin lumină. Mai întâi pentru mine, apoi pentru note.

Colegiul „A. Mateevici” e artă. El nu apare azi și se termină mâine. El există în toate formele, din toate timpurile și aparține tuturor iubitorilor de artă. Ne inspiră, ne învață, ne face lumină. Colegiul „A. Mateevici” mută hotare și desființează orice teamă.

Ionela RUSU,
gr. 41, PS

GÂNDUL ABSOLVENTULUI ÎN AN ANIVERSAR

În anul 2010, am pășit pragul, pe atunci, al Colegiului Pedagogic „Alexei Mateevici”, la specialitatea „Pedagogia învățământului primar”. Au fost cei mai colorați ani din studenția mea. Aici am întâlnit persoane demne de respect, care au avut încredere în mine și mi-au insuflat curaj de a atinge noi performanțe. Mulțumesc pentru gesturile dumneavoastră de noblețe, stimate doamne Victoria BERCU și Ludmila CUROȘ!

Astfel, în anul 2012, a fost creată prima platformă de tineret europeană: EU-ROCLUB. Elevi de la diferite specialități și-au unit forțele, ideile, timpul, pentru a promova valorile Uniunii Europene – valori în care noi cu adevărat credeam.

Educația non-formală este cea mai nouă abordare a învățării prin activități plăcute și motivante. Iar în cadrul Euro-Clubului au fost organizate traininguri

pentru dezvoltare personală, întâlniri cu personalități (Pirka Tapiola, Raicu Ecaterina, Enrique Banus), offline-uri cu deputați ai Republicii Moldova, plecări în regiunile Moldovei pentru schimb de experiențe, campanii de caritate, celebrările Zilelor Europenei.

În calitate de coordonator al Euro-clubului, am primit plăceri triple la organizarea acestor evenimente. Vreau să vă descriu acel flashmob din Scuarul Catedralei „Adormirea Maicii Domnului”. Au participat peste 100 de tineri din diferite instituții de învățământ din municipiul Chișinău. Ne-am îmbrăcat în albastru și galben și ne-am aranjat în așa fel ca să formăm drapelul UE. Am demonstrat întregii țări că suntem cu adevărat Europeni și susținem integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Între timp, am urmat Facultatea de Drept, masterul în drept, însă azi iar pășesc pe același prag, urmăresc în continuare activitatea Euroclubului. Și dacă ai citit până aici, atunci deja ești obligat să devii membru al acestei familii mari.

Ba mai mult, eu pot fi profesoara ta, da, aici în acest Colegiu - azi Colegiul „A. Mateevici”, cea mai prietenoasă și inspirațională instituție. Experiența mea, poate fi și experiența ta!

Cu respect, **Nătălița GAVRILENCO**,
*absolventă 2014, specialitatea
„Pedagogia învățământului primar”*

GÂNDUL ABSOLVENTULUI ÎN AN ANIVERSAR

Mă numesc Harabadji Nicolae, absolvent al Colegiului Pedagogic „Alexei Mateevici” din Chișinău, anul 2010 – 2014, **Specialitatea** de „Educație Fizică și Sport. Antrenor”.

Despre această instituție pot spune că este ***casa mea, familia mea***. Am venit în această instituție un copilăș de 15 anișori de la țară, care nu avea idee de oraș, de studii în domeniul dat. Și acum simt căldură cu care m-a primit viitoarea mea profesoară de geografie în ziua depunerii actelor.

După părerea mea, Colegiul „A. Mateevici” nu-i o simplă instituție, este un locușor în care Dumnezeu i-a adunat pe cei mai sufletești și cei mai devotați oameni specialității de pedagog. Eu și acum țin minte cum fiecare profesor ne trata în felul său la obiectul ce ni-l predă. Am avut note de 4, 5, 6, mai ales, în primul an, până m-am acomodat, dar profesorii, prin insistență și răbdare, au reușit să mă motiveze să devin mai bun și mai străduitor. Am devenit activ, organizam diferite manifestări, participam peste tot unde era nevoie. Timidul din anul întâi, încet-încet, se transforma într-un tânăr specialist în domeniul „Educație Fizică și Sport”.

Cu diploma de absolvire în mână, m-am înscris la Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport”, Facultatea de Pedagogie, specialitatea „Educație Fizică și Psihopedagogie”. Aveam impresia că nu aflu nimic nou, eram mândru că mă deosebesc de ceilalți colegi, spuneam cu admirație că sunt absolvent al Colegiului „A. Mateevici”.

În timp ce învățam, am început să lucrez ca profesor de educație fizică la Liceul Teoretic „George Meniuc” din Chișinău.

În urma unui incident la liceu, intenționam să abandonez domeniul de activitate. Întâmplarea a făcut să trec pe la Colegiu, să-mi revăd profesorii, care m-au reînsoțit. Astfel, din anul 2018 m-am rentors la ***casa mea, familia mea***, alături de foștii mei dascăli, la moment colegi de breaslă.

Cu stimă, Nicolae HARABADJI,
absolvent al promoției 2014,
specialitatea „Educație fizică și sport”

Se întâmpla prin toamna anului 2007, atunci când cu pași nesiguri, firavă, sfioasă și cu o mulțime de întrebări, am venit la Chișinău, la studii și nu oriunde, ci la Colegiul pedagogic „Alexei Mateevici”.

Primul careu, prima oră de dirigiență, orarul care îmi părea extrem complicat, colegi noi și toți atât de diferiți. La început eram sigură că nu voi face față în această lume nouă, dar timpul mi-a demonstrat contrariul.

Eram în mediul cel mai bun pentru creștere și dezvoltare. Aici am învățat să trăiesc intenționat și liber de la *Veronica Andrieș*. Am aflat despre încrederea în sine și leadership de la Covali Areta, grație căreia am și continuat studiile în psihologie. Fiecare profesor m-a învățat ceva frumos, iar datorită lor, am prins curaj și am plecat mai sigură spre aventurile vieții.

Am trăit atâtea emoții frumoase cu fetele din grupă, am râs, am plâns, ne-am încurajat reciproc, am spus bancuri pe la geamuri, ca astăzi să devenim cumătre, să ne invităm la nunți, devenind, cu unii, prieteni pe viață. Împreună am învățat adevărate valori: respectul, încrederea, susținerea reciprocă și cum să îți păstrezi mereu zâmbetul pe față.

Colegiul „Alexei Mateevici”, pentru mine, a fost o adevărată școală a vieții, aici am aflat cine sunt cu adevărat și ce-mi place să fac. Profesorii m-au ajutat să-mi cresc aripile, iar lecțiile predate m-au făcut să înțeleg că acțiunea vindecă frica. Sărbătorile în cadrul colegiului aveau un farmec aparte, absolut toți își puneau o părticică din inimă. Împreună eram o mare familie, uniți, apropiați și întotdeauna sub grija și ghidarea celor mai buni mentori care puneau suflet în

tot ce făceau. Datorită profesorilor am trăit frumos anii de studenție.

Mereu am găsit sprijin la cea mai pricepută dirigintă, *Bercu Victoria*, de la care am învățat că dezamăgirile sunt temporare, dar speranța este infinită. Ea ne-a asigurat că ne vom aduce aminte cu haz de notele „proaste” la „mate” sau franceză, iar dacă vrei bursă – trebuie să muncești. Și nu a dat greș!

Ce dor îmi este de acele vremuri, de noi, fetele cele tinere și naive, de profesorii plini de viață și de bunăvoință. Dor de holurile gălăgioase, de scările unde ne îmbrânceam în pauze, de chiflele gustoase, de oamenii de la care am învățat atât de multe și alături de care atât de frumos m-am format. În Colegiu, mi-am dezvoltat încrederea în forțele proprii, am înțeles că orice vis poate deveni realitate, dacă muncești pentru el și nu cedezi. Tot în acea perioadă am scris primele mele obiective pe hârtie și am înțeles că vreau mai mult, iar în timp am obținut.

Voi fi recunoscătoare mereu pentru oportunitatea de a învăța acolo și de a cunoaște atâtea oameni minunați. La mulți ani prosperi, instituție de sulet!

Cu mult drag și dor, **Diana CUCONU**,
promoția 2011,
specialitatea „Învățământ primar”

GÂNDUL ABSOLVENTULUI ÎN AN ANIVERSAR

Am venit la Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici” cu gândul de a face pedagogia învățământului primar, dar aflând că în acel an pentru prima

dată se face admitere la o specialitate nouă, *Educație fizică și sport*, am decis să încerc. Această decizie mi-a schimbat viața radical și a pus bazele carierei mele profesionale.

Mă numesc **Adomnița Serghei**, m-am născut în orașul Orhei, pe 11 august 1988, tata fiind profesor de chimie și educație fizică, mama lucrător medical. Copilăria mi-am petrecut-o în satul Ivancea, împreună cu ceilalți doi frați și o soră. Dragostea față de carte mi-a fost cultivată de către părinți, iar mai apoi de către colectivul pedagogic al Gimnaziului de tip sanatorial din satul Ivancea. Finalizând cu succes nouă clase, apare întrebarea de studiile ulterioare. Împreună cu părinții decidem să mergem la Chișinău la Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici”. Le spun astăzi la elevii mei că patru ani de studii la Colegiul Pedagogic au fost cele mai frumoase și interesante momente din viața mea. Am avut parte de cei mai deosebiți profesori care și astăzi sunt pentru mine exemple în activitatea mea pedagogică.

Studiile la „Alexei Mateevici” m-au format ca profesor, sportiv și personalitate. Anume profesorii de la Colegiu mi-au cultivat dragoste față de profesie, ceea ce a urmat la universitate mi-a oferit cunoștințe, însă nu se compară cu sufletul depus de pedagogii de la „Alexei Mateevici” în formarea viitorilor specialiști.

Pe lângă disciplinele liceale studiate, un rol deosebit le-a revenit celor de spe-

cialitate. Dragostea față de sport (și anume față de jocul de volei) mi-a fost cultivată de către profesorul și antrenorul *Carauș Victor*, o persoană cu talent și măiestrie pedagogică de excepție. Sunt extrem de recunoscător domnului Carauș, care mi-a fost și diriginte pe parcursul a cei patru ani de studii. Împreună cu alți băieți din echipă am devenit câștigători la diverse turnee și campionate la jocul de volei, cele mai semnificative fiind Campionatele Republicii între colegii, iar mai apoi și între universități. Toate acestea fiind posibile doar datorită eforturilor și dăruirii de sine a profesorilor de la Colegiul „Alexei Mateevici”. Cu părere de rău, nu întotdeauna reușesc să vizitez instituția, pentru a le manifesta toată recunoștința.

La finalizarea studiilor în Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici”, am fost repartizat în calitate de tânăr specialist la gimnaziul din satul natal. Tot în această perioadă mi-am continuat studiile la Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport din Chișinău. Dragostea față de sport și anume jocul de volei mă face să depun eforturi mari în pregătirea elevilor din gimnaziu. După trei ani de activitate, având deja gradul didactic doi, m-am angajat în calitate de profesor de educație fizică și metodică predării la Colegiul Pedagogic „Vasile Lupu” din Orhei, în care activez până la momentul actual.

Astăzi am 12 de ani de activitate pedagogică, soție și doi copii, pe care îi iubesc nespus de mult. La Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei am obținut gradul didactic întâi și am dorința de a avansa. De patru ani depun tot sufletul, profesionalismul și entuziasmul în pregătirea viitorilor specialiști, elevi de la specialitatea „Sport și pregătire fizică”.

Dețin funcția de șef de catedră „Tehnologii, Arte și Sport” și mă bucur nespus de mult că am colegi de catedră talentați, care sunt foștii mei elevi. O deosebită plăcere și satisfacție îmi aduce activitatea de antrenament, împreună cu elevii suntem câștigători la numeroase campionate și turnee raionale, dar și republicane.

Mă bucur nespus de mult că întâmplarea m-a făcut să îmbrățișez această profesie nobilă, iar Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici” din Chișinău a fost și va rămâne pentru mine o instituție model, unde se pregătesc specialiști de înaltă calitate.

Serghei ADOMNIȚA,
absolvent 2008,

*prima promoție de absolvenți
la specialitatea „Educație fizică și sport”*

Colegiul, colegiul meu... Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici”... Acest loc rămâne și în continuare amintirea ce-mi atinge cele mai sensibile coarde ale inimii și-n mine cântă dorul.

Mi-e dor de el, de Colegiul care mi-a croit drumul pe care pășesc sigură acum. Trecutul meu frumos trăit cu muncă, perseverență, ambiție și responsabilitate își are originea în băncile acestei instituții de învățământ. De aici, din sălile de clasă, din experiența și ghidarea celor mai buni profesori, din atitudinea lor, a crescut atitudinea mea față de acest domeniu. Și recunosc, l-am îndrăgit pentru că am avut la bază profesori dedicați, cu poziție și obiectivitate, colaborări cu impact și multe, multe activități care ne-au stimulat creativitatea.

Câte amintiri frumoase și niciun regret, dragă Colegiu „Al. Mateevici”!

Că am reușit, nu e meritul meu, ci meritul NOSTRU. La mulți ani!

Acum și eu, profesor dedicat, cu poziție și obiectivitate, Grajdean Cristina....

Cristina JECHIU GRAJDEAN,
promoția 2011,
IPÎ „Da Vinci”,
grad did. II

GÂNDUL ABSOLVENTULUI ÎN AN ANIVERSAR

De aici pornește destinul unui dascăl...

Fiecare cale își are un început. Începutul meu a fost Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici” din Chișinău.

Am pășit în el neîncrezută, timidă și speriată de necunoscutul ce are să-mi fie aproape în anii următori. Efortul continuu, rezultatul unei munci zilnice și rafinate din partea profesorilor, celor care ne-au călăuzit, ne-au semănat calitățile unui dascăl adevărat și ne-au șlefuit personalitatea, au adus cu sine un final remarcabil. Rezultatul a întrecut orice așteptare, ne-am transformat în oameni minunați, dornici de a demonstra măiestria pedagogică, încrezuți în forțele proprii și plini de viață. Cu siguranță, drumul acesta a cerut multă implicare și silință, nopți nedormite, emoții care tulburau limitele, dar bucuria realizării acestei dorințe a fost grandioasă.

Eu sunt câte puțin din tot ce am întâlnit și afirm cu încredere că în acești ani de studii am întâlnit în Colegiu pedagogi iscusiți, oameni luminoși și colegi deosebiți, care peste ani au devenit prieteni devotați.

Tot ce reprezintă acum, învățătorul vrednic, neobosit, scrupulos, dascălul destoinic, iubit de discipolii săi, este extensia naturală a dedicației pedagogilor din acest Colegiu distins, a oamenilor cu suflet, celor care au știut să motiveze, devenind stimulatori de creștere profesională, amplificând roadele muncii, influențând colosal dezvoltarea valorilor omenești.

Drag Colegiu „A. Mateevici”, fiind temelia evoluției mele, dar și a altor dascăli, vreau să-ți mulțumesc pentru că ai apărut în calea mea în momentul potrivit, pentru amprenta titanică asupra personalității mele, pentru sădirea acelui puiet de măiestrie

și pentru creșterea lui de mai apoi. Îți voi atribui mereu doar cuvinte de laudă, pentru că le meriți, justificat ai devenit și familia mea, iar mândria și recunoștința vor fi acei piloni care vor mărgini numele tău.

Sincere felicitări cu împlinirea a 40 de ani de activitate asiduă, truda voastră reprezintă un triumf pe tărâmul pedagogiei.

Cu profundă recunoștință,

Cristina MELNIC,

promoția 2011,

*învățătoare, grad did. I,
IPÎ Liceul Teoretic „Orizont”*

În cei 4 ani de colegiu, am adunat cele mai frumoase amintiri, fiind și anii ce m-au ajutat să mă inițiez, în primul rând, ca om, mi-au schimbat modul de a gândi, de a înțelege lumea din jur.

Aici i-am cunoscut pe cei mai minunați oameni: profesorii ce și-au pus amprenta, iar eu i-am luat ca modele, exemple de viață, colegii cu care am legat prietenii pe viață.

Sunt mândră că am absolvit Colegiul „A. Mateevici”, care a fost și continuă să fie o familie pentru generații întregi!

Cu respect, **Alina GHILEȚCHI,**

promoția 2011,

*învățătoare, grad did. II,
Liceul Teoretic „Mihai Viteazul”*

Recunoștință

Sunt voinic, plin de mândrie
C-am avut un privilegiu –
Ca să fac pedagogie –
În al nostru drag colegiu!

Teme, cărți, broșuri, caiete –
Eu de toate am avut,
Nu mai spun de-acele fete,
Ce mi-au dat primul sărut.

Și-odată pe săptămână,
În pantofi, costum călcat,
Eu cu microfonu-n mână
Concerte am moderat!

Ca studentul de la teatru
Roluri multe am jucat
Acei ani, aproape patru
M-au crescut, m-au educat!

Acum sunt la actorie
Și am mare privilegiu
C-am făcut pedagogie
În al nostru drag colegiu!

În grupă de fete

Ce vă zic nu-s epitețe,
Nici povești de tremurat:
Înr-o grupă doar de fete
Am fost singurul băiat!

Nici în filme așa soartă:
M-au hrănit, m-au îmbrăcat;
Nici tu ură, nici tu ceartă –
Viață ca de împărat!

Doar la sport simțeam furia,
N-aveam fotbal cum să joc;
Cu franceza și chimia
Am avut mereu noroc.

Patru ani, mare minune
Să vezi fete-n jurul tău!
Spună lumea ce n-ar spune,
Eu vă zic: nu este rău!

Dumitru ȚUI,
promoția 2016,

*Universitatea Națională de Teatru și
Film din București*

MESAJUL CONSILIULUI ELEVILOR

**Daniela MIHALACHI, gr. 32, Șc,
președinta CE-CAM**

Este o onoare, dar și o responsabilitate de a media activitatea Consiliului Elevilor. Această poziție mă ajută să-mi dezvolt capacitățile de comunicare cu oamenii, creativitatea, dar și unele competente digitale.

Cele mai mari provocări sunt colaborarea cu elevii din afara Consiliului, dar și cu unele cadre didactice, care privesc cu scepticism intențiile noastre. Cu toate acestea, îmi place mult să văd curaj, energie și responsabilitate din partea consilierilor, care mă inspiră și mă învață fără ca să-și dea seama. În această funcție, realizez cât sunt de esențiale înțelegerea, acceptarea, inițiativa, spiritul de echipă pentru dezvoltarea valorilor unei societăți.

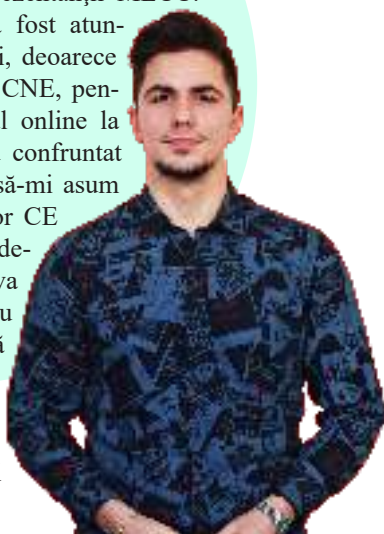

**Zamfir ONOFREI, gr. 31, Gr,
membru CNE ÎPT 2019-2020**

A fi membru al Consiliului Național al Elevilor (CNE) este o experiență inedită. Acest mandat mi-a oferit posibilitatea să interacționez cu reprezentanții altor instituții din Învățământul Profesional Tehnic (ÎPT), de a-i cunoaște pe ei și de a cunoaște mai bine problemele cu care se confruntă sistemul de învățământ din Republica Moldova. CNE m-a ajutat foarte mult să mă dezvolt personal, datorită facilitatorilor de acolo, care la fiecare atelier au muncit intensiv asupra noastră pentru a forma din noi membri puternici ai acestui organ reprezentativ al elevilor, fiindcă CNE reprezintă puntea ce face conexiunea dintre vocea elevilor și reprezentanții MECC.

Cea mai semnificativă perioadă din acest mandat a fost atunci când cu toții am părăsit Colegiul din cauza pandemiei, deoarece a fost solicitată o activă implicare din partea membrilor CNE, pentru acomodarea mai eficientă a elevilor cu învățământul online la nivel național. Tot în această perioadă elevii CAM s-au confruntat cu o sumedenie de întrebări și confuzii, iar eu am trebuit să-mi asum responsabilitatea de a oferi răspunsuri veridice membrilor CE CAM și de a distruge miturile care circulau printre elevi, despre modul în care va decurge învățământul online și ce va fi ulterior, mituri ce au apărut din interpretările elevilor sau din dezinformarea mai multor profesori. A fost o perioadă destul de complicată, dar peste care am trecut cu bine.

Acum nu-mi rămâne decât să-mi amintesc de clipele frumoase de la CNE, dar aceasta nicicum nu înseamnă că n-am să mă implic în viața Colegiului... O voi face și de-acum încolo.

Colegiul „Alexei Mateevici” a devenit pentru noi nu doar o instituție de învățământ. Acesta a devenit un loc în care ne-am făcut prieteni, complici, noi interese, educație multilaterală prin diferite metode și, pur și simplu, o oportunitate de a ne manifesta. În ciuda diferitelor circumstanțe neprevăzute, noi, ca o familie, ne ajutăm unul pe celălalt, chiar și în această perioadă dificilă. Suntem încântați că, în unele cazuri, nu doar profesorii ne învață pe noi, dar și noi pe ei, de exemplu, cum să folosim zoom-ul sau classroom. Este dificil, dar uneori amuzant, iar astfel de momente ne unesc. Colegiul înseamnă mult pentru noi, este o a doua casă, considerent din care transmitem câteva gânduri.

„Colegiul „Alexei Mateevici” mi-a adus la viață speranța că pot schimba ceva în această țară.” (anonim)

„Datorită colegiului am cunoscut oameni noi, oameni buni și calzi sufletește, oameni care te ajută să crești în cunoștințe, să te dezvolți ca personalitate și să-ți dorești prosperitate. Pentru mine Colegiul „Alexei Mateevici” este și va rămâne a doua casă.” (Alexandrina Cumanici)

Olesea Brai: „Colegiul „Alexei Mateevici” - locul unde am înțeles că nu există nimic imposibil, locul unde am cunoscut persoane unice, locul unde am crescut și locul unde deja am avut ocazia să cad. Voi fi sinceră, am trecut prin atât de multe momente bune și rele, am ajuns să înțeleg mai bine oamenii și să fiu mai receptivă. Acest colegiu mi-a devenit casă și mi-a oferit o familie.”

Bianca-Ionela Bucur: „Colegiul „Alexei Mateevici” a fost și este pentru mine a doua casă. Chiar dacă în primele luni am trecut prin niște momente dificile, nu voi uita niciodată că aici mi-am “sădit” semințele noilor prietenii. Colegi noi, profesori noi. Într-un interval scurt de timp am înțeles că dacă îți propui să faci ceva nu trebuie să renunți, chiar dacă la început e greu și dai peste obstacole. Pentru că, după mine, lucrurile care se dobândesc ușor, se pierd la fel de ușor. Am învățat atât de multe lucruri, atât în orele de curs, cât și în pauze sau în activitățile extracuriculare. Am început să fac parte din Consiliul Elevilor și nu regret, chiar dacă îmi e greu să mă adaptez la lucrurile noi sau să interacționez cu persoanele. Datorită consiliului am înțeles “puterea unui grup” și cât de mult contează o simplă părere, chiar dacă eu nu am interacționat prea des cu persoanele care fac parte din el. Acest colegiu mi-a adus în cale câteva persoane dragi, pe care nu o să le uit niciodată și m-a făcut să înțeleg unele lucruri fundamentale pentru mine.”

Olivia Carabulea: „Pentru mine Colegiul „Alexei Mateevici” reliefează o ambianță a creativității intelectuale, a demnității și a performanțelor colective. Este un adevărat edificiu de dragoste, de muncă și realizări. Deseori această instituție de învățământ din care fac parte, îmi trezește un vulcan meditativ, mă sensibilizează și mă trimite să caut mai multe, îmi întruchipează setea de zbor, visul și aspirația spre înălțimi. La prima vedere pare a fi un colegiu simplu, dar dacă ar fi să săpăm mai adânc în “minele sale de aur”, conștientizăm că e „profund”, cu idei care ne îndeamnă să lucrăm asupra

MESAJUL CONSILIULUI ELEVILOR

sufletului nostru și să tindem către o dezvoltare personală multilaterală...”

Corina Frunze: „Colegiul „Alexei Mateevici” a devenit o treaptă foarte importantă în viața mea, am cunoscut colegi, prieteni și cadre didactice care merită tot respectul meu. Pentru mine este baza care dezvoltă în noi calitățile bune. Totodată, au persistat obstacole și greutăți care m-au făcut mai puternică. Susținerea celor dragi m-au făcut să cred în prietenie. Prin multă muncă am devenit un colectiv unit și am creat o feerie prietenoasă și pozitivă.”

Patricia Cujba: „Datorită Colegiului am înțeles ce înseamnă muncă asupra mea, mi-am perfecționat anumite calități, m-am făcut mai puternică și încrezută în sine datorită prietenilor și profesorilor. Colegiul te învață viața.”

Gaby Schițanu: „Этот колледж был моей маленькой мечтой, ради которой я приложила огромное количество усилий. Всё оправдалось и я не разочарована в нём. Здесь я почувствовала поддержку и душевную близость со множеством людей, с похожим мировоззрением. Я почувствовала защиту и не равнодушие учителей к себе, как к личности. Здесь, я получила новые, действительно качественные знания и поняла, что способна на большее. Это прекрасное место для развития и личностного роста. Я была приятно удивлена, что меня не стали дискриминировать из-за того, что я пришла из русской школы, а отнеслись с пониманием и поддержкой.”

Daniela Mihalachi: „M-am adaptat greu ritmului din Colegiu, profesorilor și colegilor noi, dar la finele anului III, pot spune ferm că nu-mi regret decizia. Aici am învățat nu doar matematică și pedagogie, dar am și câpătat calități ca înțelegerea, acceptarea, flexibilitatea. Am întâlnit oameni noi, cu care am format prietenii capabile să sfideze testul timpului, dar n-am uitat și de cele vechi. Astfel, mi-am format abilitatea de a rezista formării continue, care nu-mi schimbă esența reală.”

Romana Vasilachi: „Colegiul „Alexei Mateevici” m-a ajutat să înțeleg ce înseamnă implicarea socială, mi-a făcut cunoștință cu profesori extraordinari și persoane interesante. Mereu există momente frumoase și mai puțin frumoase, asta fiind esența vieții, de altfel se pierde echilibrul între bun și rău. De asta pot spune că aici am învățat cum să trăiesc.

Nici nu îmi vine să cred că am ajuns la finele acestei etape și scriind aceste cuvinte, încep să-mi curgă lacrimi, pentru că îmi aduc aminte de toate amintirile pe care le am aici și înțeleg că îmi va fi foarte dor de podeaua care scârțâie, de foaia pe care e scris „Atenție! Cade tencuiala!”, rândul de la cantină și xerox, cabinetele în care era câte un pian, lecțiile de educație fizică (în sfârșit am învățat să joc volei), de profesori, colegi, ÎMI VA FI DOR DE TOT!”

Îți mulțumim că exiști și crești generații care sunt gata să dezvolte întreaga omenire, te iubim, al nostru drag Colegiul „Alexei Mateevici”!

*Ca să-ți dai seama de nivelul culturii
generale a unei nații, trebuie să vezi ce
idoli are.
(M. Eminescu)*

Cultura în viziunea unui tânăr tulburat

*(plecând de la o întrebare a lui
Horia-Roman Patapievici:
ce se pierde atunci când ceva se câștigă?)*

Nu intenționez să vin cu o critică asupra fenomenului cultural sub al cărui imperiu, conștient sau nu, ne facem veacul. Singura chestiune pe care mi-o propun e să surprind ethosul cultural în această epocă postmodernistă, în care cultura și omul devin o masă amorfă și indistinctă, o masă lichefiată. În altă ordine de idei, voi încerca să descriu în ce măsură modernitatea și mecanismele ei ideologice au periclitat și au redus dimensiunea vechiului fenomen cultural.

Și, tot aici, mă întreb: în ce măsură mai este posibil, azi, o cultură în afara egalitarismului ideologic? Această formă de cultură egalitaristă este impusă oarecum forțat și se instituie prin prisma corectitudinii politice – un surogat al ideologiei comuniste. Maniera acesteia de a constrânge și de a teroriza îmbracă o formă pașnică și insidioasă. Cu alte cuvinte, întreaga varietate culturală este îmbrăcată într-o cămașă de forță și așezată într-un pat procustian, în care i se amputează orice particularitate, până ajunge la o uniformitate fadă. În această mișcare se exprimă ura față de tradiție, ura față de elite

și, totodată, ura față de cultura burgheză și, în sfârșit, exaltarea impetuoasă a egalitarismului.

O altă întrebare, deopotrivă legitimă și pertinentă, este: cum s-a ajuns la o post-cultură, cum s-a substituit o cultură-pop unei culturi milenare și autentice, adică unei culturi care s-a legitimat odată cu trecerea timpului? Cel mai probabil, cred, prin diversele totalitarisme utopice care caută, în manieră forțată, să se angajeze în lupta cu realitatea, firescul și tradiția. Calapodul ideologic, în care este forțată să intre înalta cultură, e un soi de lagăr de exterminare. Ceea ce-ar mai fi de adăugat aici e că unei forme de culturi sublime și viguroase i-a luat locul o cultură trivială, o cultură apărută ad-hoc. Printr-un raport de inversare, înaltei culturi, care s-a edificat în timp și în care s-au sedimentat și s-au diluat cele mai tari esențe din istoria culturii, i se opune acum o cultură barbară, venită direct din stradă, cu forme și aspirații rudimentare, altfel spus, i se opune o cultură în care relativismul moral ia locul virtuții, iar manierele și bontonul sunt substituite cu gestul kitsch și atitudinea trendy. Marile paradigme culturale sunt repudiate în favoarea unor mișcări social-culturale cu tentă ideologică. Ceea ce se întâmplă înăuntrul culturii, acum, e că tradiția nu mai contează, eternitatea și transcendența nu mai sunt recunoscute. Toate aceste stihii au căzut într-o desuetudine respingătoare. Consecința inexorabilă a acestei noi supremații care stă sau cade sub denumirea perfidă de post-cultură și, în care relativismul epistemologic, improvizația mimetică și parodiarea marilor valori capătă, toate împreună, o rezonanță halucinantă. Toate sunt eminamente pernicioase înaltei culturi. Ceea ce se impune ca impozant și sobru duce, de fapt, la instituirea unei vidanjării,

la secătuirea forțelor creatoare, la o eliminare și o stingere a spiritului, pe scurt, la un deficit de spirit. Astfel, se modifică toate direcțiile culturii. Totul începe să tindă spre un absurd ionescian, iar ierarhia canonului cultural este abolită în virtutea unei anarhii barbare. O barbarie care, de această dată, nu mai bate la poartă, ci descinde din chiar inima acestei post-culturi, din inima civilizației Occidentale.

Astfel, prin prisma post-modernismului, cultura clasică devine vulnerabilă, fără scop și fără a mai suscita vreun interes. În acest fel, vedem cum sistemul de referință suferă o gravă deplasare de accent. Consecința imediată a acestei deplasări de referință va fi ca simpla prezență a simbolurilor culturale în spațiul public – mă refer aici la universități și școli – să apară ca fiind un abuz. Prin mișcări de acest tip, orchestrate de grupuri politrice, ostile tradiției și culturii, se forțează evacuarea simbolurilor culturale care, în mod normal, potrivit tradiției, se aflau deja acolo. Iar teza, potrivit căreia Occidentul este în putrefacție, înseamnă tocmai faptul că moare marea cultură europeană și triumfă marea civilizație europeană fără suflet și fără Dumnezeu.

Această cultură mainstream, apărută în inima civilizației europene, nu se mai înființează ca o continuare a culturii clasice, ci se rupe de aceasta în mod abrupt și ireversibil. Cultura de tip nou nu mai are nimic în comun cu cea clasică, căci această cultură, așa-zis „nouă”, caută să se formeze într-o simbioză cu civilizația, adică cu tot ce-i nou și la modă. Logica acestei culturi de tip nou nu mai are menirea de a conserva ceea ce plămăuiește, ci de a epata prin cantitate, prin extravaganță și bizarerie. Prin această revoluție culturală, aș zice, se renunță la acel principiu platonice: inferiorul imită su-

periorul. Ideea de a consimți să înveți de la altcineva a devenit un anacronism. În această epocă post-culturală, nimeni nu mai învață de la nimeni, nimeni nu mai imită pe nimeni, căci esența acestui tip de cultură e tocmai aceea de a fi diferit, excentric. Nu se mai caută relația în care maestrul îl validează pe discipol, profesorul pe elev și părințele pe copil. Tot ce e pasibil de autoritate trebuie blamat.

Astfel, omul recent nu-și mai revendică ființa din memoria celor care l-au precedat, ci consideră că totul a apărut odată cu ființa sa. Trăiește cu convingerea că el e cel care a descoperit primul suferința. Iată-l pe omul fără rădăcini, rupt de trecutul pe care nihilismul l-a sfărâmat complet. Și tot el este primul care a simțit povara înaltei culturi, care a descoperit gratuitatea acesteia și, implicit, și-a dat seama că nu are nevoie de cultura înalt-clasică. Acest om recent, care s-a eliberat de trecut și care a căutat să se înțeleagă pe sine prin sine, fără a mai lua act de trecut, fără a se mai raporta la ceea ce i-a premers, a aruncat la groapa de gunoi a istoriei cultura care l-a făcut posibil. Rapid spus, ruperea sa de trecut se profilează oarecum abisal și rece, însă nu numai prin refuzul de a-l cunoaște, ci și prin defăimarea acestuia. Când omul, cu propria sa rațiune, își dă sieși măsura libertății, riscă să piardă din vedere actul redemptiv cultural (mă refer aici la o mântuire culturală), când acesta se ia pe sine însuși drept instanță ultimă și superioară, cum e cazul omului recent, în forul său interior se produce o transfigurare monstruoasă, ceva îngrozitor pune stăpânire pe ființa sa. O creatură inferioară, vorba lui Giacometti, a ieșit din adâncuri neștiute.

Așadar, ce mai înseamnă, azi, cultura de tip clasic pentru acest om de dată recentă, pe care nu-l interesează nimic mai mult decât

propriul destin? Aproape nimic, așa spune. Într-o epocă de amurg cultural, cum este a noastră, se voiește prea mult a trăi, a edifica viața, a organiza viața. Dar, pentru ca o cultură să fie posibilă prin excelență, e nevoie de limitarea voinței pentru viață, de depășirea prin sacrificiu a setei de viață. Când în mase se răspândește prea mult dorința de viață, spune Nikolai Berdiaev, atunci țelul încetează să se mai sprijine pe o cultură spirituală superioară, care este întotdeauna aristocratică, întotdeauna calitativă, nu cantitativă. Ceea ce spune el e că, atunci când cultura încetează să mai fie prețuită în sine, voința de cultură dispare.

Sigur că, într-o oarecare măsură, fiecare generație își plăsmuiește propria cultură, propriile valori estetice și își creează proprii idoli. Însă cultura pe care o generează această epocă post-modernistă e profund falacioasă, căci nu are nici un temei care s-o legitimeze, niciun fundament pe care să se așeze sau, dacă și are, sunt doar argumente care se sprijină pe spiritul vremurilor. Pe de altă parte, reperele estetice au decăzut într-un bolnăvicios subiectivism incurabil. Toate valorile estetice se transformă într-o chestiune de gustibus. Și, tot după gusturi, o grămadă de gunoaie poate fi doar o grămadă de gunoaie sau o creație care atinge sublimul. Cât despre idoli, aceștia sunt văduviți de orice dimensiune transcendentă. Ei nu se mai întâlnesc la hotar cu metafizicul, ci pot fi zăriți la televizor, pe o scenă de muzică, îmbrăcați extravagant și făcând diverse gesturi exhibiționiste.

Paradoxul pe care îl îmbrățișează post-cultura consistă tocmai în redefinirea valorilor și a virtuților: astfel, ceea ce pentru înaintași însemna curajul, în ochii omului recent, ajunge să pară o nebunie. Și nu se limitează doar la a le redefini, la unele

chiar renunță de tot: plăcerea trebuie să primeze muncii. Virtuțile și valorile pe care s-a clădit înalta cultură devin niște hibe, niște atavisme de care post-cultura încearcă cu orice preț să se dezbaiere. Rolul pe care și-l asumă această cultură nu e unul tocmai demiurgic, ci mai degrabă unul răzvrătit, recalcitrant. El caută să denunțe, să răstoarne canonul cultural, să anihileze valorile supreme – libertatea, gândirea.

Prin urmare, convingerea mea e că orice cultură se poate înfăptui numai pe tărâmul fertil al libertății, și nu pe totalitarisme utopice, menite, chipurile, a suprima orice formă de suferință sau a institui raiul pe pământ. Schimbarea e radicală, iar mecanismele de comunicare ale acestei post-culturi deformează în mod absolut felul în care aleg să transmită sau să prezinte un text, un tablou sau o simfonie. Totul trebuie simplificat, comprimat și trecut prin prisma reducționismului. Cărțile nu se mai citesc, căci cititul sistematic e obositor, anost, deloc prolific, deci trebuie redus la recenzii și aforisme. Devine un moft facultativ, un tabiet de lux. Deviza pe care o întrupează această epocă e una pur hedonistă: dacă plăcere nu e, nimic nu e. Ca urmare, se caută plăcerea în tot și în toate: cititul, învățatul și educația trebuie numaidecât să fie supuse unui imperativ al plăcerii. Cât despre suferință, sacrificiu și austeritate, acestea trebuie privite ca ne-firești, ba chiar demonizate și evitate. Superficialitatea și improvizația mimetică, în această post-cultură, par să fi devenit natura însăși a modului nostru de a fi în lume. Cu acest prilej, mă întorc la complexul maiorescian al formelor fără fond, care a devenit o fatalitate în cazul acestei epoci post-moderniste, incapabilă să mai formuleze adevărul. Iar adevărul e că orice cultură care se construiește alături de adevăr

sau împotriva lui se nimicește. Cultura înaltă se clădește nu cu aforisme, spunea Constantin Noica, ci cu opere complete. Drept urmare, cultura nu poate fi concepută fără Marile cărți în care s-au sedimentat lumi. Despre cărți însă am putea spune în spiritul lui Montaigne: non multa, sed multum.

Revin la întrebarea lui Horia-Roman Patapievici: ce se pierde atunci când ceva se câștigă? Cu siguranță, am progresat sub aspect tehnic. Viteza, cu care se omoară națiunile între ele, e copleșitoare. Eufemismul pentru acest flagel se cheamă, pompos, progres. Progres – o cazuistică a justificării crimei. De ce să n-o spunem? S-a câștigat o apetență vulgară pentru relativism și divertisment, pentru consumismul multicultural, pentru setea de a fi trendy și nevoia de a se abandona total în brațele prezentului.

Dar nu cumva ceea ce-am pierdut e infinit superior la ceea ce-am câștigat? Tragicul acestei epoci e că-și pierde sufletul în detrimentul unei cărni moarte. Își dă spirtul pentru conținut și formă. Omul recent trăiește într-o simbioză cu gândirea nihilistă, de aceea, poate, nu e în stare să fecundeze un destin cultural.

Vasile IACHIMOVSCI, gr. 41, IS

ADULTUL DE AZI CĂTRE TÂNĂRUL DE IERI

CE I-AȚI SPUNE DVS., CEL/CEA
DE AZI, SINELUI DE LA 20 DE
ANI?

PENTRU CE I-AȚI MULȚUMI?
PENTRU CE ÎI SUNTEȚI RECU-
NOSCĂTOR/RECUNOSCĂTOARE?

Borcoman Ina

Mă bucur că ești tânără și ai poftă de viață. Fiecare om din viața ta va avea o amprentă, fiecare te va învăța ceva, de bine sau de rău. Învăță din cât mai multe domenii, în viață îți va fi de folos. Fii cu capul în nori și cu picioarele pe pământ.

Mulțumesc că existi, că ai adepți, te bucuri de respect și de dragoste din partea celor apropiați. Îți sunt recunoscătoare că ai păstrat demnitatea și verticalitatea și nu ai căzut pradă tentațiilor.

Gavrilenco Natalia, 25 de ani

Nu fi atât de naivă!
Nu fi atât de grăbită!

Îți mulțumesc pentru curaj și ambiție.

Botea Veaceslav, 36 de ani

De ce-ai renunțat la studiile de doctorat, mulțumindu-te doar cu masteratul? De ce te-ai lăsat dominat de problema financiară? Trebuia să ai mai multă răbdare.

Apreciez că ai lucrat, te-ai implicat activ, rămânând devotat pedagogiei și învățământului.

Chisari Aliona, 42 de ani

Trăiește fiecare clipă din plin, dar și cu multă responsabilitate. Nimic nu se repetă!

Mulțumesc pentru că întotdeauna ai avut un scop spre care ai tins.

Tulbu Cristina, 29 de ani

Nu toate dorințele care îți par necesități vitale la moment îți vor aduce fericirea așa cum crezi. Lasă lucrurile să se aranjeze de la sine și vei vedea cum în final vei ajunge să mulțumești soarta că nu ți-a dat chiar tot ce ai cerut cu atâta ardoare. Fericirea e atunci când dorești ceea ce ai, nu când ai ceea ce-ți dorești.

Mulțumesc ție, fată de 20 ani, că nu ai căzut pradă distracției și lenei, sentimentului că viața trebuie trăită aici și acum. Ai ales, în schimb, să-ți investești timpul în a crește profesional și emoțional, oferindu-mi mie azi acea mulțumire de sine de care avem nevoie toți.

Duhlicher Natalia, 46 de ani

Aș fi vrut să fii mai curajoasă, pentru a schimba mediul și împrejurimile în favoarea libertății gândirii, acțiunilor... Și să te autoapreciezi la justa valoare (deși, la acea vârstă mediul „ne ajută” să ne creăm o imagine de sine, din păcate), să citești mai mult.

Mulțumesc pentru faptul că ai luat deciziile corecte în cele mai importante și dificile momente ale vieții, deși nu aveai experiența de viață necesară (cred că datorită faptului că ți-ai ascultat părinții).

Bulgaga Mihail, 24 de ani

Mulțumesc!

Sunt recunoscător pentru posibilitatea de a învăța și a-mi dezvolta personalitatea.

Bîcu Nastea, 23 de ani

Sinelui de la 20 de ani i-aș spune să nu regrete nimic niciodată și chiar de sunt unele remușcări, mereu este alternativă, iar dezvoltarea nu cunoaște limite.

Mulțumesc pentru răbdare și dorința de a descoperi ceva nou.

SONDAJ

***, 39 de ani

Ai rămas: un ieri pentru un azi de la un mâine îndepărtat. Mi-aș dori să fiu un ieri cu cunoștințele de astăzi.

Îți sunt recunoscătoare pentru credința în mâine și dragostea de frumos, care mă ajută astăzi.

Colța Alexandra, 31 de ani

I-aș spune că nu a prețuit pe deplin momentele frumoase ale acestei vârste, că uneori nu a făcut alegerea cea mai potrivită, că uneori putea fi mai insistență, mai hotărâtă, mai activă.

Mulțumesc pentru că a reușit să creeze unele momente unice și pentru că a reușit să-mi blocheze în suflet această vârstă pe care o simt și acum.

Curoș Liudmila, 39 de ani

Momentele prin care treci în viață fac parte din ea și într-o bună zi te vor ajuta. Ai încredere în ceea ce simți! Ascultă ce simți! Sentimentele tale te vor îndruma spre o cale corectă.

Deseori, incapacitatea de a-i ierta pe alții este un semn că nu te poți ierta pe tine însăși. Îi sunt recunoscătoare celei de 20 de ani pentru faptul că a învățat să ierte. Mă simt inundată de energie pozitivă și plină de un sentiment de ușurare că am învățat acest lucru.

Manolii Adela, 42 de ani

M-am surprins reproșându-ți maturitatea, deși îmi dau seama că, dacă ai fi încercat mai multe, ai fi pierdut, probabil, din respect și din admirație. Mă mir de ușurința cu care simțai oamenii pe care să-i lași să facă parte din viața ta. Pe alocuri, ai fi putut să te abții: și cum de n-ai dat-o în bară din cauza sincerității tale?!

Îți mulțumesc pentru energie, pentru simțul măsurii și pentru discernământ! Îți sunt recunoscătoare pentru faptul că m-ai ajutat să îmbin dorința de cunoaștere și crearea familiei, menținându-mi libertatea.

Bulat Tudor, 52 de ani

E bine să ascuți părinții, profesorii și persoanele cu experiență de viață, ca să nu ajungi la maturitate și să regreți greșelile comise din neascultare. Dobândește-ți independența! Luptă pentru ea!

Apreciez că ai fost respectuos cu fetele. Îți mulțumesc pentru cumsecădenie!

Moroșan Tatiana, 39 de ani

Fii atentă! Fii mai curajoasă, mai încrezută în sine. Nu-i jeli atât de mult pe ceilalți și nu avea atât de multă încredere în ei! Jertfește-te mai puțin!

Îți mulțumesc că ai citit mult și ai studiat. Te apreciez pentru faptul că ai fost cumincă, alături de Dumnezeu și de Biserică.

Popovici Valentina, 24 de ani

Ești prețioasă! Bunătatea și naivitatea ta sunt scumpe în zilele noastre, păstrează-le! Nu-ți pierde lumina din ochi și bucuria vieții, ele încurajează mulți oameni din jur. Ajută fără să aștepti răsplată, învață mult și vei culege roade după, iubește oamenii, dar să nu ai multe așteptări, mulțumește-i lui Dumnezeu zilnic că ai o viață minunată!

Mulțumesc că ai fost responsabilă, străduitoare și harnică, că nu te-ai dat bătută și ai luptat atunci când ți se părea că problemele pe care le ai sunt imense și imposibil de rezolvat.

Strătilă Diana, 35 de ani

Ai răbdare: toate vin la timpul lor! Investește mai mult timp în tine!

Te apreciez pentru faptul că ai jertfit timpul studiului. Îți mulțumesc că ai învățat bine!

Dominti Olesea, 30 de ani

Totul e posibil, dacă vrei.

Mulțumesc c-ai știut să-ți controlezi emoțiile la timpul potrivit.

Ursu Ana, 39 de ani

Măsoară de șapte ori, apoi taie!

Ai avut grijă de sănătate – îți mulțumesc!

***, 29 de ani

Orice moment al vieții trebuie trait la maximă intensitate. Ocaziile de-a întâlni oamenii speciali și deosebiți sunt foarte puține și trebuie să ne bucurăm de prezența lor cât mai sunt printre noi. Nimic în viață nu este o întâmplare și orice etapă a fost foarte bine sculptată pentru noi de către arhitectul vieții noastre.

Mulțumesc pentru cea mai frumoasă studenție, pentru prietenii minunați pe care-i am și până în prezent. Și pentru faptul că în această perioadă am început să iubesc și să fiu înebunită până acum de acest sentiment mirobolant.

Sârbu Alina, 34 de ani

Mai mult curaj! Mai multă încredere în sine!

Îți mulțumesc pentru cunoștințe și pentru oamenii din viața mea de la care am învățat și învăț foarte mult.

PASTILĂ DE LIMBĂ

*Nivelul culturii generale a nației nu-l poate
ridica nimeni cu umărul, timpul și munca
umplu neajunsurile.
(M. Eminescu)*

Cuvinte utilizate impropriu

„Sunt mode literare sau snobisme verbale,
care picură pe nesimțite în vocabularul unei epoci,
generalizând întrebuintarea anumitor cuvinte
cu virulența unei adevărate epidemii.”
(Cuvântul, ianuarie 1931)

De cele mai dese ori, noi, vorbitorii, transformăm un cuvânt într-un termen pretențios, artificial, producând impresia unei „sclifoseli stilistice”, vorba distinsului filolog Iorgu Iordan. Uneori, din dorința de a epata, de a ieși din platitudinea exprimării sau din snobism lingvistic (*cultisme, barbarisme*), alteori, din necunoaștere sau din neglijență, numim lucruri sau acțiuni cu termeni absolut necorespunzători; deseori recurgem la *calc lingvistic*, atribuind sensuri noi, după model străin, cuvintelor existente în limbă sau formând cuvinte ori expresii noi prin traducerea elementelor componente ale unor cuvinte străine:

- **a finisa** „a executa ultima fază din procesul de fabricație, de confecționare, de execuție etc. a unui obiect, a unei construcții etc., pentru a i se da aspectul, forma și dimensiunile definitive”

Se finisează fațada unei construcții, adică i se dă aspectul definitiv; se finisează marmura, granitul, piatra naturală (cu sensul „se prelucrează și se șlefuieste”); poate fi finisat un ornament de caroserie; se finisează confecțiile; se finisează lemnul, pardoselile... și chiar o coafură.

Corect

Ședința **s-a încheiat**.
Am absolvit facultatea anul trecut.
Acest model de telefoane
s-a terminat.

Greșit

Ședința **s-a finisat**.
Am finisat facultatea anul trecut.
Acest model de telefoane
s-a finisat.

Prin urmare, *a finisa* nu este sinonim cu *a încheia*, *a termina*, *a absolvi*, ci numai cu *a defini*, în contexte bine determinate.

- **a include** „a cuprinde, a conține, a îngloba” (Vechea Galie **include** și Belgia de astăzi.)

Niciun motor nu se include, ci se pornește, este pus în funcțiune, este acționat. Un aparat electromenajer este conectat sau pus în funcțiune.

Corect

Deschide / conectează televizorul!
Pune în funcțiune mașina de spălat!

Greșit

Include televizorul!
Include mașina de spălat!

- **a contacta** (pe cineva) „a stabili legătura cu o persoană, cu un organism”

Termenul este mai scurt și mai comod decât construcțiile *a lua legătura (cu cineva)*, *a stabili legătura (cu cineva)*, *a lua contact (cu cineva)*, pe care le înlocuiește. *A contacta* este un verb tranzitiv, care trebuie urmat de un complement direct, asocierea acestuia cu un complement indirect este incorectă. De exemplu:

Corect

Specialiștii pot **contacta** *conducerea* institutului fără anunț prealabil.

Greșit

Contactăm cu firme din Occident.

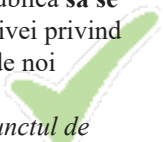
- **a (se) expune**

Cu valoare tranzitivă, verbul **a expune** înseamnă: „1. a prezenta, a reda prin cuvinte, a relata, a explica (a expune un subiect, a expune o opinie). 2. a așeza la vedere; a arăta, a prezenta în fața publicului (a expune tablouri, a expune marfa). 3. (despre obiecte) a așeza un obiect, un material în așa fel încât să se poată exercita asupra lui o acțiune, o influență (a expune la soare). 4. a supune acțiunii luminii un film, o placă fotografică pentru a obține un clișeu, o fotografie”; **cu valoare reflexivă**, verbul **a se expune** are sensul de „a pune sau a se afla într-o situație periculoasă sau neplăcută” (*persoana se expune unui risc; orașul este expus unui pericol*).

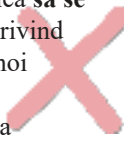
Deși este o construcție nefirească pentru limba română, „a se expune asupra unui fapt” a devenit un tic verbal, impunându-se abandonarea acesteia în favoarea unor expresii corecte. Vorbitorii confundă verbul *a se expune* cu *a se pronunța*. Construcția corectă în limba română este *a se pronunța asupra unui fapt, eveniment*. O altă modalitate recomandabilă de exprimare implică adăugarea la verbul *a expune* a precizărilor *punct de vedere, opinie*.

Corect

Primăria invită opinia publică **să se pronunțe** asupra inițiativei privind interzicerea amplasării de noi gherete în Chișinău.
Profesorul **și-a expus** *punctul de vedere* referitor la urbanonimia actuală.

Greșit

Primăria invită opinia publică **să se expună** asupra inițiativei privind interzicerea amplasării de noi gherete în Chișinău.
Profesorul **s-a expus** asupra urbanonimiei actuale.

PASTILĂ DE LIMBĂ

• moment

O formulă frecventă (în special în exprimarea funcționarilor) este „**menționez un moment**”, lexemul *moment* având aici, în mod evident, sensul de *problemă* sau *aspect* (al problemei). Nu poate fi menționat „un moment” dacă nu se face referire la un interval de timp, întrucât *moment* înseamnă „interval scurt de timp; clipă, secundă”. Prin urmare, putem menționa o problemă sau un aspect.

O altă formulă neadecvată, dar aproape generalizată, este **la moment** „imediat, pe loc; la timp”.

Corect

În acest moment, nu dispunem de resurse.
Care e situația în momentul de față (sau **actualmente/în prezent**) la Consulatul României din Chișinău și în centrele regionale?

Greșit

La moment, nu dispunem de resurse.
Care e situația la moment la Consulatul României din Chișinău și în centrele regionale?

Amintim și alte locuțiuni din care face parte substantivul *moment*: **de moment** „de scurtă durată; efemer; vremelnic”; **pentru moment** „provizoriu, deocamdată, pentru scurt timp”; **pe moment** „în prima clipă, în acea clipă”; **în tot momentul** „în permanență, tot timpul”; **din moment în moment** sau **dintr-un moment în altul** „imediat, chiar acum; curând, îndată; din moment ce...”; **la un moment dat** „într-un anumit timp (nedeterminat); deodată”.

• ... un gol

Fotbalul, regele jocurilor sportive, atrage, probabil, prin frenezia provocată de un gol – acțiunea de a introduce mingea în poarta adversarului. Pentru asemenea acțiuni vorbitorii de limbă română utilizează expresiile *a înscrie un gol* și *a marca un gol* (în limbaj familiar, se acceptă și *a da gol*). Unii vorbitori însă utilizează frecvent construcția *a bate un gol*. Se bate un covor, se bate tactul, toba, șaua (în expresia *a bate șaua să priceapă măgarul*), se bate moneda, se bate, dacă vreți, apa-n piuă, dar un gol poate fi doar înscris sau marcat. Se spune curent *a bate mingea*, căci mingea (sau balonul) este un obiect care poate fi bătut sau lovit, golul însă – nu.

Corect

Primul gol al reprizei **a fost înscris** de Adrian Mutu.

Cine va reuși **să marcheze** golul victoriei?

Cristiano Ronaldo **a dat un gol** de toată frumusețea.

Greșit

Primul gol al reprizei **a fost bătut** de Adrian Mutu.

Cine va reuși **să bată** golul victoriei?

Cristiano Ronaldo **a bătut un gol** de toată frumusețea.

Sub influența limbii engleze, vorbitorii de limbă română utilizează unele cuvinte în mod abuziv și nerecomandabil.

• **libertin** „ușuratic, desfrânat, imoral, indecent” – **liber** „independent, care acționează după voia sa”

Ex.: *Victoria e o femeie modernă, **libertină** (corect: **liberă**), o respect pentru că știe ce vrea și e liberă în acțiunile ei.*

• **locație** „arendare, închiriere”

Ex.: *Evenimentul își va schimba **locația** (corect: **locul** / se va desfășura în alt **loc**).*

• **a focusa**

Verbul *a focusa* este preluat din limba engleză (to focus) și reprezintă o exprimare prețioasă, nerecomandabilă în limba română.

Ex.: *Uneori, oamenii **își focusează** (corect: **își focalizează atenția / se concentrează**) atenția pe lucruri neînsemnate.*

• **a aplica**

Verbul *a aplica* în limba română înseamnă „1. a pune un lucru pe (sau peste) altul pentru a le fixa, a le uni, a face din ele un corp comun. 2. a pune ceva în practică; a întrebuința, a folosi; a face, a administra (a aplica un procedeu; a aplica un tratament). 3. a raporta un principiu general la un caz concret, particular”. Sensul „a candida, a depune o cerere” este calchiat după englezescul *to apply*.

Ex.: *Tinerii adesea **aplică** (corect: **depun cereri de admitere**) la mai multe instituții de învățământ.*

***Aplică** (corect: **candidează/încearcă/depune o cerere/depune dosarul**) și tu!*

Dacă ar putea vorbi cuvintele, ne-ar atenționa, probabil, că nu le convine să devină impoștore, ghinioniste, buclușe... Și pentru că totuși ne pasă de limba română, e bine să ne asigurăm de fiecare dată că utilizăm cuvântul potrivit contextului. Iar când nu suntem siguri de valoarea semantică a unui cuvânt, recurgem la dicționare (care codifică bine sensurile cuvintelor), impregnându-le și în memoria noastră.

Literatura națională trebuie citită de către orice doritor de evoluție pe plan intelectual, deoarece lectura începe cu descoperirea autorilor autohtoni. Tinerii de azi au uitat de poveștile de ieri, de aceea elevii anului III, de la specialitatea „Jurisprudență” au acceptat provocarea profesoarei Nătălița Gavrilenco de a analiza din punct de vedere penal faptele unor personaje ale literaturii noastre. Acest exercițiu demonstrează legătura dintre literatură și dreptul penal, în special.

Vă propunem să citiți dacă este pasibil de răspundere penală George Bulbuc din romanul „Ion” de Liviu Rebreanu, atunci când l-a lovit pe Ion cu sapa. Ba mai mult, vă veți convinge că și protagonistul Ion a comis o infracțiune. Iar la final, propunem analiza juridico-penală a faptelor comise de către vânătorul din povestea „Scufița Roșie”.

Analiza juridico-literară a faptei comise de către George Bulbuc din romanul „Ion” de Liviu Rebreanu

În fapt: George (soțul Floricăi) îi comuniă lui Ion (iubitul Floricăi) că va pleca noaptea după lemne la pădure, dar se întoarce din drum și așteaptă sosirea iubitului Floricăi, alături de ea, spre disperarea

femeii care își așteaptă amantul. Când Ion sosește, pe întuneric, în grădină, George îl izbește cu sapa de trei ori și îl lasă muribund acolo. Ion se prăbușește sub lovitura a doua care-i crăpase țeasta. Înainte de a muri, Ion, deși grav rănit la mâna dreaptă, la piept și la cap, se târăște până aproape de gardul dinspre uliță, sun un nuc, unde îl lasă puterile. A doua zi dimineata, în fața mulțimii adunate în ogradă, George recunoaște omorul, ca răspuns la întrebarea judecătorului, mărturisind și cauza: „pentru că venise la nevastă-mea și...”

Din relatarea dată, consider că această acțiune este pasibilă de răspundere penală, deoarece:

1. Obiectul infracțiunii. Conform speții, în acțiunea lui George, unde acesta îl izbește cu sapa de trei ori, există atenuarea relațiilor sociale cu privire la viața și sănătatea persoanei - obiect ocrotit de legea penală, ceea ce determină obiectul juridic generic al infracțiunii, obiectul juridic special, îl constituie relațiile sociale cu privire la viața persoanei, actul de omor comis de George, iar corpul lui Ion este obiectul juridic material al infracțiunii, ceea ce constituie corpul persoanei, art. 145 CP al RM, conform infracțiunii Omorului Intenționat.

2. Latura obiectivă. Semnele obligatorii: fapta prejudiciabilă, conform speței, reprezintă acțiunea de omor a lui Ion de către George prin aplicarea unei lovituri triple cu sapa în diferite părți ale corpului, ceea ce constituie acțiunea făptuitorului prin care legea penală ordonă să nu facă, art. 145 CP al RM. Urmarea prejudiciabilă în

acest caz reprezintă moartea lui Ion, respectiv atentarea la valorile sociale apărute de legea penală - viața unei persoane. Legătura de cauzalitate reprezintă consecința dintre acțiunea lui George de a-l izbi cu sapa pe Ion și urmarea imediată a acțiunii – decesul acestuia. Semnele facultative: locul comiterii faptei – în grădină, timpul – noaptea, instrumentul – sapa și metoda – izbirea cu sapa. Aceste semne obligatorii și facultative denotă latura obiectivă a infracțiunii comise de George.

3. Subiectul infracțiunii. George este pasibil de răspundere penală, deoarece avea o vârstă mai mare de 16 ani, iar art. 21 CP al RM prevede că sunt pasibile de răspundere penală persoanele fizice responsabile care, în momentul săvârșirii infracțiunii, au împlinit vârstă de 16 ani. Totodată, George, în momentul comiterii infracțiunii, a avut atât capacitatea de a înțelege caracterul prejudiciabil al faptei – așteptând sosirea iubitului Floricăi, cât și capacitatea de a-și manifesta voința și a-și dirija acțiunile - izbindu-l pe Ion cu sapa, art. 22 CP al RM.

4. Latura subiectivă a infracțiunii. Forma de vinovăție a lui George este vinovăție din intenție directă, deoarece George și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al faptei – acțiunea de izbire cu sapa - direct în cap și în piept, a prevăzut urmările ei prejudiciabile – omorul lui Ion, și respectiv a dorit survenirea acestor urmări. George și-a mărturisit și motivul „pentru că venise la nevastă-mea”, respectiv scopul acestuia fiind de a-l omorî pe Ion – iubitul Floricăi.

În concluzie, menționăm că acțiunea lui George suplinește toate condițiile de

răspundere penală, deoarece include obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă a infracțiunii.

Iulia BUCȘAN, gr. 31 Gr.

Analiza juridico-penală a faptelor comise de către protagonistul Ion din romanul cu același nume

Liviu Lebreanu creează în opera sa „Ion” o galerie bogată de personaje, dominantă fiind imaginea lui Ion, „simbolul individual al țăranului român, setos până la patimă de pământurile lui”.

Ion, personajul principal al romanului, provenind dintr-o familie de țărani săraci, crește în lipsuri, ceea ce determină în el pasiunea pentru pământ, garanție a prosperității și a statutului social ridicat. El o iubește pe Florica, dar pentru că ea este săracă, se reorientează către Ana, fiica lui Vasile Baciuc, cu care se căsătorește doar din dorința de a intra în posesia pământurilor socrului său. Odată căsătorit cu Ana, el abandonează interesul față de ea și se întoarce către Florica.

În căsătoria cu Ana, protagonistul săvârșește diverse infracțiuni. Anei îi lipsea afecțiunea lui Ion, se iscau tot mai multe certuri între ei. Ana rămâne însărcinată. Este făcută de răsun în fața satului, fiind bătută atât de tatăl său, cât și de Ion, soțul ei. Ana, fiind victima acestor infracțiuni, se sinucide după câteva zile. Moare și copilul.

Consider că aceste infracțiuni sunt pasibile de răspundere penală, deoarece:

1. Obiectul general al infracțiunii îl

constituie relațiile sociale cu privire la viața și sănătatea Anei.

Obiectul generic al infracțiunii îl constituie valorile sociale datorită cărora a fost comisă determinarea la omor din interes material, deoarece Ion își dorea pământurile și averea Anei.

Obiectul special al infracțiunii îl constituie determinarea la sinucidere.

2. Latura obiectivă constă în totalitatea condițiilor cerute de norma de încriminare privitoare la actul de conduită pentru existența infracțiunii.

Fapta prejudiciabilă o constituie acțiunea de a o determina pe Ana la sinucidere, precum și vătămarea intenționată gravă a integrității corporale a unei femei gravide. (Ana)

Urmările prejudiciabile a infracțiunii în acest caz îl reprezintă decesul Anei.

Legătura de cauzalitate a acestei infracțiuni o reprezintă ura și indiferența lui Ion și condițiile – starea psihologică a Anei care a determinat-o la sinucidere.

3. Subiect al infracțiunii îl constituie Ion, fiind un subiect general, deoarece are vârsta de peste 18 ani.

4. Prin latura subiectivă se înțelege vinovăția lui Ion precum și motivul și scopul urmărit.

Vinovăția este calificată ca infracțiune din imprudență – neglijență penală, deoarece Ion nu își dă seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

Factorul volitiv îl constituie propria voință a lui Ion, deoarece el o manipula pe Ana și era indiferent față de soarta acesteia.

Factorul intelectual îl constituie propria conștiință a lui Ion, deoarece el era conștient atunci când o bătea pe Ana, femeie însărcinată, era conștient că el nu avea nevoie de ea, ci doar de pământurile și de bogăția ei. În urma analizei juridico-penale a faptelor comise de către Ion, protagonistul romanului, constatăm că infracțiunile comise de acesta au caracter juridic și răspunderea penală este garantată, deoarece, conform art.150 CP al RM, el a săvârșit infracțiunea de determinare la sinucidere, ba mai mult, conform art. 151 alin 2. (b) vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății cu bună știință a unei femei gravide se pedepsește cu închisoare de la 10 la 12 la ani. Factorul perturbator fiind conștiința ce o purta la săvârșirea infracțiunilor și dorința de îmbogățire, acestea reprezentând factorul volitiv.

Analiza juridico-penală a faptelor comise de către vânător din povestea „Scufița roșie”

Un vânător trecea pe lângă casa bunicii, care se afla în pădure. Auzind un sforăit s-a gândit că poate bunica se simte rău și are nevoie de ajutor. A intrat în casă și s-a îndreptat spre pat, dar în pat era lupul. Vânătorul și-a dus pușca la umăr să-l împuște, dar îi trecu prin minte că bunica ar fi putut fi atacată de lup. A luat foarfecele și i-a tăiat burta lupului, salvându-le pe bunică și pe Scufița Roșie. Apoi a umplut burta lupului cu pietroaie și a cusut-o la loc.

Când lupul se trezi, a început să fugă, dar pietroaiele grele îl trăgeau în jos și lupul a murit.

Acțiunea săvârșită de către vânător, prin faptul că a umplut burta lupului cu pietre, ce a adus la decesul acestuia, este calificată conform art. 2221 al Codului Penal al Republicii Moldova, cruzime față de animale.

Obiectul general al infracțiunii îl reprezintă totalitatea relațiilor și valorilor sociale ocrotite prin normele dreptului penal. Obiectul generic al infracțiunii îl constituie relațiile sociale cu privire la sănătatea publică și conviețuirea socială. Obiectul juridic special al infracțiunii date îl reprezintă relațiile sociale cu privire la cruzimea față de animale. Obiectul juridic material îl constituie corpul lupului.

Latura obiectivă: fapta prejudiciabilă a vânătorului conține componenta infracțiunii. Fapta lui va fi calificată ca acțiune de cruzime față de animale art.2221 al Codului Penal al RM. Urmarea prejudiciabilă constituie moartea lupului. Legătura de causalitate este consecința dintre acțiunea de cruzime a vânătorului față de lup și moartea lupului. Mijloacele cu care a fost săvârșită infracțiunea au fost foarfecele și pietroaiele.

Locul săvârșirii faptei este casa bunicii. Subiectul infracțiunii este vânătorul, care este pasibil de răspundere penală. Factorii intelectual și volitiv nu erau afectați, persoana este trecută de 16 ani și deci este responsabilă de acțiunile sale.

Latura subiectivă: responsabilitatea este o premiză a vinovăției, iar vinovăția este semnul de bază și, uneori, singurul ce intră în structura laturii subiective ale infracțiunii. În cazul vânătorului forma vi-

novăției este, conform art.17 Cod Penal al RM, intenția indirectă, fiindcă vânătorul, când a tăiat burta lupului și ulterior a umplut-o cu pietroaie, își dădea seama de caracterul faptei săvârșite, prevedea urmările prejudiciabile ale faptei și admitea survenirea urmărilor prejudiciabile. Motivul comiterii infracțiunii este furia vânătorului față de lup. Scopul infracțiunii era de a-l omori pe lup.

Concluzii: infracțiunea săvârșită de vânător este exprimată prin cruzimea față de lup și, ca urmare, decesul acestuia. Vânătorul va fi pedepsit conform prevederilor art.2221 alin.(2) lit. a) Codul Penal al Republicii Moldova.

Valeria EȘANU, gr. 31 Gr.

ÎNCERCARE DE CONDEI

Frunza cea căzută

Cade frunza obosită,
Și din zbor ușor s-avântă,
Într-un dans c-o melodie,
Ce Natura doar o știe.

Frunza viața își jertfește,
Pentru planta care crește,
Schimbă fața arămie
În cea palidă...pustie...

Valeria ȚURCAN, gr. 22, AE

Sunt om de rând

Sunt corect, muncesc din greu,
Nimănui nu fac vre-un rău,
Însă mintea-i răsplătită,
Cu banuți doar pentru pită

Nu sunt sclavul din sclavie,
Liber sunt, da-n sărăcie,
Vreau lumina-n gând, în casă,
Și să am viața frumoasă!

Valeria ȚURCAN, gr. 22, AE

Dreptatea

Tot spetind ziua și noapte,
Poți ajunge sus, departe
Dar mai lesne ar fi, frate,
Dacă-n lume-ar fi dreptate.

Vai, ce zic? Ca doar ea este,
Însă-o vreau cea din poveste,
Ca aceea e mai dreaptă,
Fiindcă stă pe-o altă treaptă.

Aurelia VOZIAN

Cer iertare-mi pare rău

După ani și ani trecuți,
Am la temple peri cărunți,
Port tristețe-n ochi, pe față,
De străin ce sunt în viață .

Doamne, nici n-am observat,
Cum el, timpul, a zburat,
A zburat ca pasarea,
Ce n-o-ntrece nimenea.

Chiar și pustiit fiind,
Te-am purtat mereu în gând,
În genunchi îți cer iertarea,
Și primește-mi împăcarea!

Victoria MARIAN, gr. 12, PR

Familia

Știți familia ce este?
E un dar ca de poveste,
E izvor de apa pură,
Ce sfințește-a ta făptură.

Ea, familia, mai este,
Tatăl blând ce te iubește,
Este mama ce te-nvață,
Să fii om cinstit în viață.

Ea, familia-ti, ramâne,
Dor pe viață și-amintire,
Revenind mereu la ea,
O slăvești de-a pururea.

Adriana COZONAC, gr. 11, Pr.

ÎNCERCARE DE CONDEI

Tare aş vrea

Dacă-aş fi lumină
Suflete aş lumina,
Dacă-aş fi iubire,
Inimi multe-aş vindeca.

Dacă-aş fi speranţă,
Nimeni n-ar mai dispera
Viaţa ne-ar fi viaţă,
Fericirea-ar triumfa.

Încă multe-aş face-
Binele l-aş semăna,
S-aibă lumea pace,
Orişunde s-ar afla.

Aş ruga şi dorul
Tinereţea sa n-o ia
Astfel el, izvorul,
Murmur veşnic ar avea!

Adriana COZONAC, gr. 11, Pr.

De-aş trăi în poezie

De-aş trăi în poezie,
Mi-ar fi viaţa melodie,
Şi aş duce-n lume cântul,
Să cuprindă-ntreg Pământul.
De-aş trăi în poezie,
Aş cânta şi mândra glie,
Cu flori multe parfumate
În iubiri mereu scăldate
De-aş trăi în poezie,
Aş munci o veşnicie,
Să înalţ slova aleasă
Despre ţara mea frumoasă

Adriana RÎNDUNICA, gr. 32, Şc.

*Lasă-mă să fiu ascultată
(Mesajul culturii)*

Te urmăresc cu profund interes
Observ cum te apropii de succes.
Un succes care mă lasă-n umbră;
Îmi dezleagă firele din țesătură.

Nu știi dacă sunt dezamăgită
Dar mă lași în urmă stingherită.
Îmi negi rolul, existența, soarta
Mă limitezi la evoluție deșartă.

Te simți un un fel de univers
Pe care-l percep atât de șters.
Supus unei inteligențe ordinare,
Te vezi geniu fals în căutare.

Privești către un infinit pustiu
Te lași influențat de orice viciu
Trezeste-ți, te rog conștiința
Și curmă-mi această suferință.

Lasă-mă să fiu ascultată
Și am să-ți deschid de îndată
O lume infinită în care tu
Vei găsi mai mult decât un singur atu.

Adriana RÎNDUNICA, gr. 32, Șc.

Nu știi unde

Sunt în pustiu,
Alături de geamătul lunii februarie,
Acoperită cu o pătură de mătase
De-asupra căreia stă un borcan de sticlă.

Peste noi curge sânge,
Dar nu înțeleg de unde.
Privesc în sus, nu văd nimic.
În jos cu-atât mai mult.
Îmi privesc mâinile și văd pete de sânge.
Acesta începe să curgă în sus
Și cade ca ploaia.

Sunt în pustiu și soarele apune.
Vin niște oameni cu minți negre,
Vorbesc între ei fără cuvinte,
Se opresc, încep să țipe
Și fug spre mine.

Vreau să fug, dar nu știi unde.

Romana VASILACHI, gr. 41, PS

Desene realizate de
Roxana VISCUN, promoția 2019

NETIQUETTE – REGULI DE COMUNICARE ÎN MEDIUL DIGITAL

Cuvântul netiquette desemnează un set de reguli și de convenții ce trebuie respectate în mesageria digitală. Acest set de reguli reflectă o anumită experiență a conviețuirii armonioase în mediul electronic și are rolul de a elimina posibilele conflicte, neînțelegeri sau interpretări eronate. Unele dintre reguli sunt asemănătoare regulilor din codul bunelor maniere, privind aspecte variate, precum adresarea politicoasă, condescendența sau păstrarea decenței în comunicare.

Pentru o comunicare eficientă în mediu digital respectă următoarele reguli:

FII CONCIS

- Formulează un mesaj clar și plauzibil;
- Menționează subiectul în câmpul rezervat acestuia și fii convins că îl specifice în mesajul atașat;
- Folosește un limbaj formal;
- Exprimă-te într-un mod simplu, dar coerent.

FII COMPETENT

- Evită abrevierile;
- Respectă regulile gramaticale și de punctuație;
- Nu folosi scrierea cu majuscule, deoarece creezi impresia că strigi;
- Folosește cu măsură semnele de exclamație;
- Când trimiți un fișier, fii sigur că e compatibil cu software-ul recipientului.

FII AMABIL

- Răspunde la mesaje în mai puțin de 24 ore;
- Mereu folosește „mulțumesc” și „te rog” când soliciți ajutor;
- Nu scrie ceva ce sună furios sau sarcastic, chiar dacă glumești, tonul vocii tale nu va fi perceput;
- Respectă orice opinie în mediul digital, iar dacă nu ești de acord, exprimă-ți punctul tău de vedere într-un mod politicos.

FII PRUDENT

- Dacă ai făcut o referință, respectă drepturile de autor;
- Nu eticheta alte persoane sau nu distribuie informații cu caracter personal fără acordul acestora;
- Atenție la glume și sarcasm. Este posibil ca în absența mimicii, intonației și gesturilor, destinatarul să nu înțeleagă corect mesajul;
- Anticipează consecințele mesajului tău înainte de a apăsa „trimite”, „postează” sau „răspunde la toți”.

- Doamnă profesoară, vă scriu ca să-mi reclam colegul care, în loc să fie atent la lecția on-line, ascultă „Un trandafir, crește la firida mea”.

- Bine, Nicanor, despre coleg am înțeles, dar tu de ce pui virgulă între subiect și predicat, adică între „trandafir” și „crește”? Este interzis!

- Doamnă, așa i-a crescut trandafirului... o virgulă în plus.

- Orice fată își dorește ca iubitul să îi scrie: „Mă înnebesc în ochii tăi!”, dar doar cu un „n”.

- Poate-i bălbâit, la scris...

Foaie verde, măracine,
În română... nu scriu bine.
Dar, în rest, vorbesc non-stop
Despre *beauty*, *style* și *shop*.

O pastilă de gramatică pe zi,
asociată unui regim de citit
sănătos, influențează în mod
decisiv nivelul de educație al
unei societăți.

- Știi care este deosebirea dintre inteligență și înțelepciune?

- Nu.

- Ei bine, ești inteligent dacă crezi doar jumătate din ce auzi.

- Și înțeleg?

- Dacă știi despre care jumătate este vorba.

- Ce își dorește un iubitor de gramatică la aniversare?

- Ca pe tort să existe o virgulă între urare și numele lui: „La mulți ani, Valentin!”.

